Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 299 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telefonas STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštad., Gruod. (December) 20, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

KRISLAI

Pusė Metų!
Ką Raudonoji Armija Parodė?
Vienas už Visus, Visi už Vieną!
"Mokytų" Žmonių Plepalai.
Rašo R. MIZARA

Tai jau sukako pusė metų, kai Hitleris pasalingai užpuolė Sovietų Sąjungą. Tai buvo prieš pat Jonines, kai diena esti ilgiausia, o naktis trumpiausia. Jis kirto baisų smūgį Raudonajai Armijai. Buvo žmonių, kurie manė, kad Hitleris per šešias savaites "viską pasiims."

Praėjo vasara, praėjo ir ruduo. Sulaukėme oficialinės žiemos,—kai diena esti trumpiausia, o naktis—ilgiausia.

Ir štai, kas atsitiko: **Rytų Fronte atsivertė naujas lapas.** Hitlerio kariai pradėjo bėgti, o raudonarmiečiai juos vejasi. Jie bėga betvarkėje, palikdami kalnus negyvų saviškių ir daugybę ginklų, amunicijos, tankų!...

Jeigu per pusę metų Raudonoji Armija nieko daugiau nebūtų parodžiusi, tai jai užtektų sekamo: Jinai įrodė, kad nacių kariuomenė yra sumušama!

Bet ji padarė daugiau: **Raudonoji Armija sunaikino virš šešis milijonus vokiečių karių!**

Prieš pusę metų Sovietų Sąjunga buvo užpulta. Ji tuomet buvo viena. Šiandien su ja stovi didžiausios ir garbingiausios tautos ir valstybės, Amerika, Chinija, Didžioji Britanija ir šimtai milijonų Hitlerio pavergtų žmonių!

Prieš pusę metų Amerikoje buvo nemažai ablavukų, kurie džiaugėsi Hitlerio užpuolimu ant Lietuvos ir visos Sovietų Sąjungos. (Buvo susirūpinta, kad tūli lietuviški fašistai nesprogtų iš to džiaugsmo!)

Tik šviesesnieji žmonės, su prezidentu Rooseveltu galvinyj, sakė: **Užpuolęs Sovietus, Hitleris puls ir Ameriką, — turime ginkluotis, turime duoti pagalbos didvyriškai kovojančiai Sovietų Sąjungos liaudžiai.**

Ir štai, po pusės metų, Amerika tapo brutališkai užpulta. Amerika, Anglija, Sovietų Sąjunga ir Chinija—**talkininkai!**

Ir šiandien Amerikos, Anglijos, Sovietų Sąjungos ir visų laisvę mylinčių žmonių likimas yra tampriai surištas. **"Vienas už visus, visi už vieną!"** Tai obalsis. Tai uždavinys! Nes tik tokiu būdu mes nusuksime didžiajam ir baisiajam priešui, fašizmui, galvą!

Michelsonas su Grigaičiu dabar gieda šitokią giesmę: Komunistams nerūpi kariauti už Ameriką; jiems tik rūpi, girdi, ginti Sovietų Sąjunga.

Kodėl komunistai negali ginti Amerikos? Tie "mokyti" vyrai nepasako.

Bet mes štai ką žinome: **Chinijos komunistai jau penkti metai, kai kovoja prieš Japonijos imperialistus, gindami Chiniją.** Jie ten palaiko savo kariuomenę. Jeigu gynimas Chinijos yra gynimu Sovietų Sąjungos, tai juo geriau.

Ispanijoje komunistai mušė fašizmą ir gynė respubliką per ilgą laiką. Tūkstančiai komunistų žuvo, bekovodami su fašizmu. Tuomet, kai tūkstančiai amerikinių komunistų vyko į Ispaniją ginti respubliką, tai Grigaičio ir Michelsono socijalistai šaipėsi ir juokėsi. **O paskui to paties tipo socijalistai respubliką pardavė žmonių mėsinėtojams, Frankui, Hitleriui ir Mussoliniui!**

Jeigu stovėjimas su Amerikos liaudimi ir mušimas Japonijos ir Vokietijos banditų yra gynimas Sovietų Sąjungos,—**daugiau tokių gynėjų!**

Beje, dabar aišku, kodėl Grigaitis su Michelsonu buvo pavertę savo laikraščius į geštapininko Ancevičiaus organus.

SLA nariai pradėjo kelti protestus prieš tai, kam p. Bajoras pasimojo geštapininko Ancevičiaus propagandą pravesti "Tėvynėje."

Ponas Bajoras būtinai užsispyrė pamaitinti SLA narius Berlyno šlykštybe.

SLA narių valia tokį žmogų suvaldyti. Nes šiandien mums laikas Hitlerį mušti, o ne jį garbinti!

Amerikos Submarinai Nuskandino Japonų Kareivinį Laivą ir, Turbūt, Naikintuvą

Washington. — Amerikos submarinai pradeda atkeršyt japonam už niekšiką užpuolimą ant Perlų Uosto, Jungtinių Valstijų laivyno stovyklos Hawaii'uose, gruod. 7 d.

Amerikos submarinai dabar Tolimuose Rytuose torpedavo ir nuskandino japonų transporto laivą su kareiviais ir, turbūt, pasiuntė į jūros dugną karinį Japonijos laivą naikintuvą, kaip praneša amerikiečių komanda iš Filipinų.

AMERIKOS SUBMARINAI APSUPĘ JAPONIJĄ?

Amerikos laivyno vyriausybė neatidengia, kurioj būtent vietoj Tolimuose Rytuose tapo kirstas šis smūgis japonam. Nes jeigu nurodytų vietą, tai japonai galėtų pasinaudoti iš tokios žinios.

Bet Japonijos valdžia per radiją persergėjo savo laivus saugotis Amerikos submarinų; sakė, kad 20 Amerikos submarinų "apsupo" Japonijos salas.

Japonai Atsiuntė Daug Kariuomenės į Anglų Hong Kongą

London, gruod. 19. — Anglai pripažįsta, kad japonai iškėlė stambias karines savo jėgas į Hong Kongą, Anglijai priklausančią salą, prie rytiniai — vakarinės Chinijos. Palyginti mažas skaičius anglų ten įtužusiai ginasi.

Japonai jau tris kartus reikalavo pasiduot; anglai griežtai atmetė reikalavimą.

Tokio, gruod. 19. — Japonai be patvirtinimo skelbia, kad jie jau užėmę Hong Kongo tvirtumą.

PĖSAS BĖGANTIEJI NACIAI SU ITALAIS IR RUMUNAIS

Besitraukiant fašistam iš Doneco srities į vakarus, italų kariuomenė pradėjo lipti į traukinį, kuriuom vokiečiai važiavo atgal. Vokiečiai ištrenkė italus laukan. Rumunai palaikė italų pusę, ir užvirė visuotinos muštynės tarp nacių ir jų talkininkų, italų ir rumunų.

Tuo tarpu Sovietų raiteliai įsiveržė į miestelį, sumėtė besipešančius fašistus ir užgrobė patį traukinį. — Taip pranešė Sovietų radijas, girdėtas New Yorke.

Naciai Pripažįsta Rusų Viršenybę

Berne, Šveic., gruod. 19. —Čia girdėtas Berlyno radijas perdavė žodžius paties Hitlerio laikraščio, kad "rusų kariuomenė lygiai gera kaip vokiečių, o kartais ir geresnė už mūsų.

Berlin. — Naciai jau visai slepia vietas, kur jie priešinasi Sovietam.

Nelengva Kova prieš Japonus Vandenyne

Annapolis, Md., gruodžio 19. — Amerikos laivyno sekretorius Frank Knox, kalbėdamas studentam baigusiem Laivyno Akademiją, įspėjo, kad Japonija turi galingesnį karo laivyną Pacifiko Vandenyne, negu Jungtinės Valstijos ir jų talkininkai.

Suomija Jau Sutiktų Taikytis, Sako Gandai

Stockholm, Švedija. — Čia gauta neoficialis pranešimas, kad Suomija, kentėdama tokius smūgius nuo Sovietų, gal jau sutiktų taikytis su jais.

Kitas neoficialis pranešimas skelbė, kad naciai rengiasi iškraustyt savo armiją iš Suomijos.

Dar kitas gandas sako, kad jeigu Amerika dabar pasiūlytų Suomijai taikytis su Sovietais, tai suomiai jau taikytųsi.

Suimta Lakūnė Šnipė

Washington. — Areštuota Laura Ingalls, pagarsėjusi lakūnė, kaip apmokama nacių agentė. Laikoma po $7,500 užstatu.

Ji pasakoja, kad, girdi, tik savo supratimu stengėsi sulaikyt Ameriką nuo kišimosi karan prieš Vokietiją.

Laura Ingalls buvo viena smarkiausių veikėjų vadinamo America First Committee. Ji andai skraidydama apipylė net prezidento Baltąjį Rūmą lapeliais, šaukdama šios šalies valdžią neremt šalių kovojančių prieš nacius.

Maskva. — Sovietai iš laivų iškelia daugiau tankų ir artilerijos Sevastopolyj. Krime, prieš vokiečius.

EXTRA

Sovietai Sulaužė Nacių Linijas 2-se Šonuose

Maskva, gruod. 19. —Sovietų kariuomenė Maskvos fronte grūda nacius atgal linkui Viazmos.

Raudonarmiečiai sulaužė vokiečių linijas šiauriuose ir pietuose ir gena juos toliau atgal iš abiejų šonų. Atėmė iš nacių ir kai kuriuos stambius miestus.

Vokiečiai atsiduria pavojingoje padėtyje Volchove, Leningrado fronte, ir Charkove, Ukrainos fronte.

Japonai Sakosi Užėmę Anglų Hong Kongą

Tokio, gruod. 19. — Japonai skelbia, kad jie užėmę visą anglų koloniją, Hong Kongą.

(Anglai praneša, kad jie ginasi tose Hong Kongo vietose, kurias jie tebelaiko savo rankose.)

Maskva, gruod. 19. — Sovietai atkariavo kai kurias kasyklas nuo vokiečių Tulos srityje.

Berlin. — Naciai tik tiek sako, kad jie atmušą rusų atakas.

Washington. — Menama, kad žuvo generolas H. A. Dargue ir keli armijos oficieriai, beskrendant jiem per kalnus, Calif.

Madrid. — Ispanijos fašistų valdžia pareiškė, kad ji nesikiš į karą.

Amerikos Lakūnai Atmušė Japonus

Manila, gruod. 19. — Dvidešimt keturi japonų orlaiviai bombardavo Amerikos laivyno stovyklą Cavite ir Tarlac, Luzon saloj, ir Iloilo miestą, Panay saloj, Filipinuose. Amerikos orlaiviai pakilo ir atmušė japonus.

Amerikiečiai ir filipiniečiai atremia japonus ant žemės.

Pastebėta du japonų kariniai laivai, lėktuvų išvežiotojai netoli Luzon.

Amerikiečiai atmušė japonus ties Aparri, šiauriniame pajūryje Luzon salos.

(Japonai garsinasi, kad jie, girdi, iškėlę daugiau savo kariuomenės į Luzon salą.)

Įteikė Peticijas Paliuosuot Browderį

Washington. — Kongresmanas Marcantonio, Darbo Partijos veikėjas, įteikė generaliam Jungtinių Valstijų prokurorui Fr. Biddle peticijas su 200 tūkstančių žmonių parašų, prašančių išlaisvint Earlą Browderį Amerikos Komunistų Partijos sekretorių, įkalintą dėl pasportinių smulkmenų. Prašė tas peticijas perduot prezidentui Rooseveltui. Tarp parašų po peticijomis yra ir 136 kunigai ir šimtai plačiai žinomų Amerikos piliečių, politinių ir visuomenės veikėjų, taipgi 274 unijos Amerikos Darbo Federacijos ir CIO.

Oficialiai Amerikos Pranešimai

Washington, gruod. 18. — Laivyno departmentas praneša:

Amerikos submarinai Tolimuose Rytuose nuskandino vieną transporto laivą ir, turbūt, vieną naikintuvą.

Manila, gruod. 18. — Gen. Douglaso A. MacArthuro štabas šiandien išleido tokį pranešimą:

Priešas šiandien tiktai ore teveikė. Bombardavo amerikines Nichols ir Zablan orlaivių stovyklas. Mažai nuostolių tepadarė. Nušauta žemyn bent 12 japonų orlaivių.

Manila, gruod. 19. — Gen. MacArthur šiandien anksti pranešė:

Japonų orlaiviai ketvirtadienį bombardavo Iloilo City (Panay saloje). Daugiau kaip 30 japonų orlaivių dalyvavo. Pranešama apie civilių gyventojų sužeidimus bei užmušimus ir pie nuostolius nuosavybei.

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, gruod. 18. — Sovietų Žinių Biuras šiandien išleido sekamą pranešimą:

Generolo Rokossovskio komanduojami raudonarmiečiai vienoje dalyje vakarinio fronto išvijo vokiečius iš daugelio apgyventų vietų ir per vieną mūšį pagrobė 16 kanuolių, 63 automobilius, penkias netolimo šaudymo patrankas ir daug kitų pabūklų.

Raudonarmiečiai per kelių dienų kautynes vienoje dalyje pietinio fronto sunaikino 3,200 priešo kareivių ir oficierių, pagrobė 15 kanuolių, 53 kulkasvaidžius, 11 minų mėtytuvų ir daug amunicijos.

Baterija komanduojama jaunesniojo leitenanto Gysalovo neklystančia ugnim atmušė vokiečių kontr-ataką. Priešas paliko apie 900 užmuštų saviškių kovos lauke.

(Tąsa 5-me puslapyje)

Senatoriai Didžia Dauguma Balsų Nutarė Imt Armijon Vyrus nuo 19 iki 44 Metų

Washington. — Jungtinių Valstijų seatas 79 balsais prieš 2 nutarė draftuot kariuomenėn vyrus nuo 19 iki 44 metų amžiaus ir suregistruot visus vyrus nuo 18 iki 64 metų pagalbinėms karo pareigoms bei kariniams darbams.

Kongreso atstovų rūmas diena pirmiau nubalsavo verstinai imt į armiją tiktai vyrus nuo 21-nų iki 44 metų. Kas liečia suregistravimą nuo 18 iki 64 metų, tai atstovų rūmo tarimas yra toks pat, kaip ir senato.

Dabar senatas ir atstovų rūmas per tarpsavines konferencijas stengsis išlygint skirtumą tarp 19 ir 21-nų metų jaunuolių draftavimo.

Kai kurie senatoriai jau sutiktų nusileist iki 20 metų.

Prez. Rooseveltas ir generolas G. C. Marshall laiškais karštai ragino senatą ir atstovų rūmą pradėt draftą nuo 19 metų.

Sovietai Stumia Vokiečius Vis Tolyn Atgal

Maskva, gruod. 19. —Sovietų kariuomenė vejasi vokiečius vis toliau į pietų vakarus nuo Kalinino.

Raudonarmiečiai atkariavo nuo vokiečių dar 10 kaimų bei miestelių Tulos srityje.

Viso per dieną sovietinė kariuomenė atgriebė nuo nacių 138 miestelius bei kaimus visuose frontuose.

Leningrado fronte sovietinės jėgos sudaužė keturis vokiečių geležinkelio traukinius ir 200 armijos trokų.

London. — Anglų radijas sakė, kad Sovietų raiteliai nuvijo nacius atgal iki 13 mylių nuo Oriol miesto, kuris randasi už 210 mylių į pietus nuo Maskvos.

Maskva, gruod. 19. — Sovietų kariuomenė pasiekė Ruza miestelį, 55 mylios į vakarus nuo Maskvos ir biskį į šiaurius nuo Možaisko.

Sovietai pradėjo naują ofensyvą iš Novgorodo srities, 120 mylių į pietus nuo Leningrado; atėmė iš nacių dar kelis kaimus bei miestelius.

Raudonarmiečiai atkariavo 70 miestelių ir kaimų srityje Azovo Jūros, pietuose. **Nuo gruod. 6 iki 14 d. Sovietai atgriebė nuo nacių 500 miestų, miestelių ir kaimų iš viso.**

Tichvino fronte, į rytus nuo Leningrado, sovietinė kariuomenė vienu žygiu atmetė vokiečius septynias mylias atgal.

(Stockholm vakarykščias pranešimas teigė, kad naciai kraustosi iš Možaisko.)

NAUJIEJI SOVIETŲ ORLAIVIAI GILTINĖ NACIŲ TANKAM

London. — Sovietų ambasada sako, kad naujieji, stipriai šarvuoti sovietiniai orlaiviai paskutinėmis savaitėmis sunaikina vis daugiau vokiečių tankų.

"Tų orlaivių šarvai yra tokie galingi, kad tik didieji priešlėktuvinių kanuolių šoviniai tegali juos pramušt," kaip rašo kasdienis Sovietų ambasados leidinys vardu "Soviet War News":

"Tas orlaivis yra lengvas ir judrus, ir gali skraidyt žemiau, negu už 500 pėdų nuo žemės, ir jo negali pasiekt greitieji priešų lėktuvai, nes jie negali taip žemai skrist. Jis ginkluotas tokia kanuole, kad jos šoviniai gali pramušt šarvus bile tanko.

"Lakūnas tokio sovietinio orlaivio gali visiškai tikrai pataikyt į tikslą. Jis nemeta savo bombą, kaip pasitaikę, į būri priešo mašinų, bet jis nutaiko į kiekvieną mašiną atskirai."

Sudaužyta Suomių Linija tarp Ladogos ir Onegos Ežerų

London. — Anglų radijas pranešė, kad Sovietų kariuomenė išdaužė suomių (finų) liniją tarp Ladogos ir Onegos ežerų. Milioninė Leningrado armija taipgi eina į atakas prieš suomius, kurių padėtis darosi vis blogesnė ir desperatiškesnė.

Dauguma Nacių-Italų Jau Apsupta Libijoj

London. — Fašistų kariuomenė bando pabėgt iš Gazalos, 40 mylių į vakarus nuo Tobruko, Libijoj. Anglai baigią juos apsupti. Dauguma nacių ir italų kariuomenės Libijoj jau yra apsupta, be progos ištrūkti.

Anglai suėmė dar 76 nacių oficierius ir 2,926 kareivius ir 234 italų oficierius ir 4,869 kareivius. Paskutiniu žygiu anglai sunaikino ir 24 vokiečių tankus.

Italas Nušovė Vokietį Talkininką Libijoj

Cairo. — Kai anglai apsupo 11 italų kreivių ir vieną vokietį Libijoj, vienas italas griebėsi už revolverio ir tuoj nušovė vokietį, keikdamas nacius.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Every day except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President	Jos. Weiss
Secretary Treasurer	J. Gasiunas
Editor	Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$6.00
Canada and Brazil, six months	$3.25

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Rašytojas Petras Cvirka Turbūt Negalės Atvykti Amerikon

Skaitytojas turbūt atsimins, kai mes paskelbėme, kad esame gavę vieno žymiausiųjų Lietuvos rašytojų Petro Cvirkos kablegramą iš Sov. Sąjungos. Tuomet Petras Cvirka vyko Amerikon. Tie jo kablegramai buvo siųsti tam tikrais reikalais, surištais su jo kelione ir todėl mes jų turinio neskelbėme.

Petras Cvirka buvo nuvykęs prie Chinijos pasienio, vadinasi, jis buvo jau Tolimuose Rytuose ir per Ramųjį Vandenyną buvo manęs atvykti Amerikon. Viskas buvo sutvarkyta. Bet dabar, kai Ramusis Vandenynas tapo apimtas karo liepsnos, tai labai abejojama, ar rašytojas galės savo misiją pravesti gyveniman. Veikiausiai jam dabar teks grįžti Maskvon, o paskui, kai Hitlerio govėdos iš Lietuvos bus išvytos, — Kaunan.

Įdomu tai, kad tuomet, kai Petras Cvirka vyko į Ameriką, kai jis buvo pasimojęs pasimatyti su amerikiečiais, tai geštapininkas Ancevičius pranešė iš Berlyno savo krypties laikraščiams — "Naujienoms" ir "Draugui" — kad Cvirka tebesėdįs Vilniaus (Lukiškių) kalėjime ir "bando mainyti savo kailį," t.y., bando patapti hitlerininku!

Dėlto ponas Grigaitis išspausdino ilgą editorialą savo laikraštyje ir visaip išdergė rašytoją. O kada mes paskelbėme, kad tai yra ne tiesa, kad Cvirka yra ne Vilniaus kalėjime, bet laisvas Sovietų Sąjungoj, tai tas pats Grigaitis ir jo talkininkai pradėjo dergti ir mus, išvadindamas mus "klastuotojais" ir kitokiais būdvardžiais. Grigaitį pasekė p. Laučka ir kiti, kurie geštapininką Ancevičių ėmė už "gryną pinigą," ir kurie nesigailėjo spaudoje vietos Ancevičiaus hitleriškai propagandai.

Pirmiau, negu Japonijos banditai užpuolė Ameriką, mes nekantriai laukėme rašytojo Cvirkos į Ameriką atvykstant, kad jis galėtų asmeniškai šičia geštapininko Ancevičiaus sėbrus numaskuoti. Deja, karas Pacifike tą viską, matyt, bus sutrukdęs.

Teisingai Padėtis Vertinama

Associated Press žinių agentūra skelbia, kad iki šiol Ašies valstybės didžiausį smūgį gavo ne Afrikoje, ne Ramiajame Vandenyne, bet Rytų Fronte. Taip mano militarinių reikalų žinovai Washingtone. Jie teigia, kad Raudonoji Armija, uždavusi smūgį vokiečių armijoms rytų fronte, tuo pačiu sykiu duoda smūgį ir Japonijai, nepaisant, kad Sovietai kol kas nėra Japonijai karo paskelbę.

Jie mano daugiau: Jei Sovietams sekasis ir toliau vokiečius Rytų Fronte mušti, jei Japonijai nepavyks Hong-Kong tvirtumos užimti, tai gal neužilgo matysime Anglijos kariuomenę ir Sovietų Raudonąją Armiją bekariaujančias iš vien Tolimuose Rytuose sauszemyje. O joms padės Chinijos armijos.

Visko galima laukti ir tikėtis. Bet ta tiesa, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė, bemušdama vokiečius, užduoda smūgį Japonijai ir visai fašistų Ašiai — tikriausia tiesa!

Abejojame, Ar Šitaip Bus Galima SLA Organą Apvalyti

Vienas SLA narys, Amerikos patriotas, L. Jonikas, iš Chicagos, patiekė spaudoje pareiškimą, kurį jis padarė SLA pildomajai tarybai dėl "Tėvynės." Kaip žinia, SLA organas, išėjęs jau po to, kai Ašies plėšikai užpuolė Jungtines Valstijas, supurtė daugelį SLA narių, dorų Amerikos patrijotų. Tame "Tėvynės" numeryje išgarbinamas Hitleris, kaipo tautų laisvintojas. (Tai, ko SLA nariai susilaukė!)

Pasipiktinęs ta hitleriška propaganda, pasirodžiusia SLA organe, L. Jonikas reikalauja pild. tarybos, kad ji suvaldytų su pro-nacišku liežuviu sėdintį "Tėvynės" redakcijoje žmogų, atsakomingą už tą viską.

Mes, tačiau, abejojame, ar L. Joniko balsas bus išklausytas. Turime atsminti, kad p. Bagočius, nepaisant to, kad ir jis pasiuntė prezidentui telegramą, visuomet reiškė, tiesioginiai ar netiesioginiai, naciams simpatijų. Jis buvo vienas purviniausių Sovietų Sąjungos plūdikų. Be abejo, jis tokiu ir pasiliks.

Pagaliau, biuletinis "The Hour" reikalauja, kad vyriausybė patį Bagočių tyrinėtų, nes, sako paminėtas biuletinis, jis yra kažin kaip susidėjęs su Hitlerio agentais, Černovu ir kitais.

Taigi SLA pastogė reikėtų valyti. Bet to valymo p. Bagočius nepadarys. SLA pastogę turėtų išvalyti SLA nariai sekamuose pildomosios tarybos rinkimuose.

Apie Azijatus ir Arijus

"Vilnis" rašo:

"'Vienybė,' rašydama apie Japonijos banditų klastingą ir pasalingą užpuolimą ant Jungtinių Valstijų sako:

"'Japonijos imperijos karo lėktuvai, be jokio įspėjimo, paprastu aziatišku pasalingumu, užpuolė Amerikos teritoriją...'

"Viskas čia vietoje, tik visai ne vietoje žodžiai 'aziatiškas pasalingumas.'

"Ar aziatas tai sinonimas pasalingumo, klastingumo, dviveidiškumo?

"Hitleris ne aziatas, bet kuo jis geresnis už japoniškus banditus.

"Kinai yra aziatai, bet jie Amerikos draugai ir talkininkai.

"Yra labai nedora kaltinti už japoniškų plėšikų šunybes ir kriminalystes visus Azijos kontinento gyventojus.

"Klastingų pasalūnų yra ne tik tarpe geltonodžių. Jų daug yra ir tarpe arijonų-nordikų. Hitleris ir jo šaika,, Quislingai ir jų šaika niekuo negeresni už Japonijos valdančiąją kliką. Faktinai, jie dar pavojingesni.

"Azijos kontinento žmonių didžiuma ne su Japonija ir Hitleriu, bet su demokratija, su Amerika, Sovietų Sąjunga ir Anglija.

"'Vienybė' ir kiti to plauko laikraščiai jau ir pirmiau žodį aziatas skaitė sinonimu niekšingumo. Norėdami įskaudint bolševikus, jie vadindavo juos 'aziatais.'

"Tuo tarpu dabar viso pasaulio demokratija džiaugiasi, kad tie "aziatai" pliekia kailį nordikams, kurių patronu save skaito Hitleris."

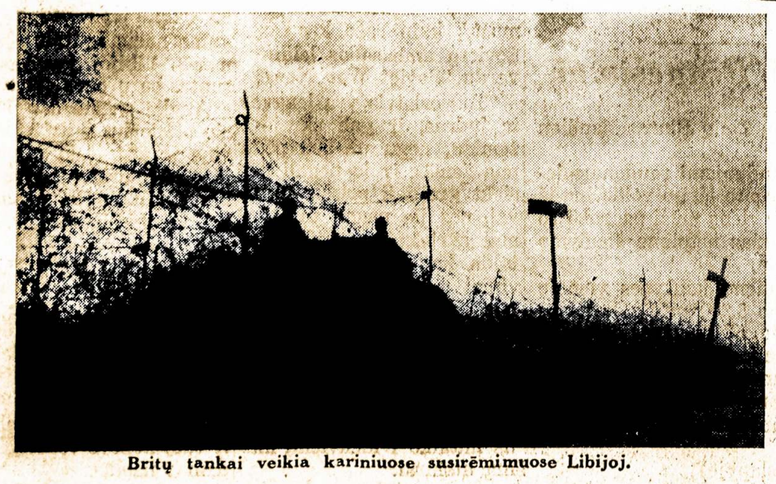

Britų tankai veikia kariniuose susirėmimuose Libijoj.

"Laisvės" Bendrovės Narių Suvažiavimas

Vasario - Feb. 1 d., 1942, įvyks dienraščio "Laisvės" metinė konvencija. Dabar jau laikas draugijoms ir asmenims siųsti pasveikinimus savo dienraščiui suvažiavimo bei konvencijos proga.

Mūsų šalis dabar užpulta baisiausių pasaulio istorijoje barbarų, kruviniausių gengsterių-nacių ir fašistų! Kiekvienas iš mūsų esame pasirįžęs apginti savo šalį, savo asmens teises, garantuojamas Teisių Biliuje — **Bill of Rights.** Ginklu, darbu ir finansais turime kovoti prieš užpuolikus! Kur mus pašauks Dėdė Samas, ten turime būt į laiką ir su stipriausiu pasirįžimu apginti savo šalį — Jungtines Valstijas.

Dabar darbų padaugėjo. Sveikas, galintis dirbti žmogus, turi darbą, gauna algą. Prezidentas Roosevelt as prašo pirkti apsigynimo bonus arba stampas. Pirkime dabar, tuojau! Tuomi padėkime Amerikai stipriai apsiginkluoti, greitai ir visiškai sutriuškinti barbarišką nacizmą-fašizmą!

Kalėdų dovanos pas mus, amerikonus lietuvius, yra giliai įsigyvenęs paprotys. Tad šiemet puikiausia Kalėdų dovana turi būti apsigynimo bonai. To nori mūsų prezidentas, to reikalauja mūsų amerikoniškas patriotizmas.

Pirmoje vietoje pas mus šiuom momentu yra visais būdais padėti savo šaliai apsiginti. Bet ir šiuom momentu negalime apleisti apšvietos reikalą. Turime rūpintis, kad dienraštis "Laisvė" gyvuotų ir kad platintųsi. Reikia rūpintis dalyvauti "Laisvės" suvažiavime. Reikia, suvažiavimo proga sveikinant, duoti dienraščio palaikymui aukų. O kurie dar nesate "Laisvės" bendrovės dalininkais, turėtumėte be atidėliojimo prisiųsti dešimtinę ir patapti dalininkais.

Reguliaris dienraščio "Laisvės" vajus gavimui naujų skaitytojų pasibaigė. **Šiemet dvigubai daugiau gavome, negu pernai.** Tai gražus dalykas! Apie ketvirtadalis iš naujų skaitytojų patys užsisakė dienraštį, be agentų, be asmeniško kieno nors pakalbinimo. Tas parodo, kad žmonės myli "Laisvę;" tas parodo, kad žmonės mato, jog "Laisvė" teisingai paduoda žinias.

Daugelio "Laisvės" skaitytojų sūnūs šiandien yra Dėdės Samo uniformoje. Iš jų gauname laiškus. Jie puikūs savo šalies patriotai. Kūnu ir siela jie pasirįžę į drebėzgus sutaškyti užpuolikus japoniškus, vokiškus ir itališkus nacius ir fašistus. Tą šaunią patriotinę sielą jie gavo iš savo tėvų, "Laisvės" skaitytojų ir tiesioginiai iš "Laisvės" patys skaitydami. Tad, stiprindami ir platindami "Laisvę," keliame žmonėse amerikoniškai patriotinį ūpą, laisvės ir žmonių teisių palaikymo ūpą. Už tai labai svarbu yra platinti "Laisvę," vienyti ir mobilizuoti Amerikos lietuvių jėgas gynimui savo šalies.

"Laisvės" bendrovės suvažiavimas bus Grand Paradise Salėje, 318 Grand St., Brooklyn, N. Y., prasidės 10 val. ryte. O po konvencijos įvyks bankietas; prasidės 6 val. vakaro. Bankietui bilietas $1.50. Vien tik šokiams — 50 c., įskaitant taksus.

Jauskimės savo reikalu dalyvauti suvažiavime ir bankiete. Stiprinkime savo dienraštį moraliai ir materialiai.

P. Buknys.

Kas Yra Philippinų Salos?

Dabar visi skaitytojai mato, kad Jungtinių Valstijų armija, orlaivininkai ir dalis laivyno didvyriškai kaunasi prieš Japonijos barbarišką imperializmą gindami Philippinų salas.

Kas gi tos salos yra? Kodėl dar iki šiol Amerikos karo laivynas ir kitos jėgos nepribuvo Philippinų apgynėjams į pagalbą?

Philippinų Salos yra tarp Chinijos, Francijos Indo-Chinijos, Rytų Indijos salų ir Marijano salų. Iš vakarų pusės Philippinų Salų krantus plauja Pietų Chinijos Jūrų bangos; iš rytų Ramiojo Vandenyno bangos. Philippinų Salos yra šiltoj žemės juostoj, jos tarpe Ekvatorio (Vidurinės) žemės juostos ir Šiaurinės Tropiškosios juostos.

Kada sakome Philippinų Salos, tai dažnai manome, gal tai yra dvi, dešimts ar daugiau salų. Bet Philippinų Salų grupė turi daugiau, kaip **7,000 salų!** Virš septyni tūkstančiai salų ir salelių! Tiesa, yra tokių mažyčių — karolinių arba vulkaninių salelių, kad ant jų niekas, apart paukščių, ir negyvena. Bet yra salų, kurios didelės, turtingos ir teikia malonų žmogui gyvenimą. Kaip kurios tik užgęsusių ugniakalnių liekanos, kitos gražiai apaugusios tropiškais miškais ir augmenimis, žaliuoja apvalius metus, kvietkai žydi.

Philippinų Salos užima 114,400 ketvirtainiškų amerikoniškų mylių, tai kaip penkios buvusios Lietuvos. Philippinai turi per 16,000,000 gyventojų.

Didžiausios Philippinų Salos yra Luzon ir Mandanao. Ant Luzon salos yra Philippinų sostinė Manila miestas su didžiausia Manila vardu užlaja, kur gali sutilpti šimtai ir net tūkstančiai laivų. Toj užlajoj yra Amerikos karinė prieplauka Cavite, o artimai už kalno pajūryj kita — Olangapo.

Philippinų Salos apgyventos tam tikros rasės — malajiečių, juos seka chiniečiai, ispanai ir maišyti žmonės iš susigiminiavimų tų tautų. Japonijos imperialistai priekabiauja, kad būk ir jų veislė kada tai ten prasidėjus.

Philippinų Salose auga kukurūzai, ryžiai, tropiškų kraštų augmenys — cukraus nendrės, koknacinės palmos, tabakas, bananai, papijos, apelsinai ir kiti vaisiai.

Philippinų Salose Jungtinės Valstijos išvystė fabrikus ir dirbtuves, ten yra koknacinio aliejaus fabrikai; apie 100 cigarų ir cigaretų fabrikų, 75 vyno ir kitų gėrimų fabrikai; per 2,000 ryžių apdirbimo fabrikų.

Philippinų Salas atrado garsusis pasaulio tyrinėtojas Magellanas 1521 metais. Jis ten ir žuvo kovodamas su vietiniais tais laikais laukiniais gyventojais. Salos nuo tada priklausė Ispanijai. 1898 metais, laike karo tarpe Jungt. Valstijų ir Ispanijos, Manilos Užlajoj, amerikiečių karo laivynas sumušė ispanus ir salos perėjo į Jungt. Valstijų teritoriją. Dabar Philippinai turi savo rūšies savivaldybę. Ten yra Jungt. Valstijų gubernatorius, stovi armija, yra orlaivių bazės, karo laivyno prieplaukos ir jėgos.

Kodėl gi kitos Jungtinių Valstijų karo jėgos nepribūna greitai Philippinams į pagalbą? Dalykas tame, kad Philippinai Amerikai kelis kartus toliau, kaip Japonijai. Nuo Tokio, Japonijos sostinės, iki Manilos, Philippinų sostinės yra 2,033 amerikoniškos mylios, Gi nuo San Francisco į Hawaii salas yra 2,402 mylios, nuo Hawaii iki Midway salos yra 1,300 mylių, nuo Midway iki Manilos dar yra 4,410 mylių per Guam, tai yra, nuo San Francisco iki Manilai yra **8,112 mylių vandeniu** per Ramųjį arba Didįjį Didjūrį.

Reiškia, Japonija yra keturis kartus arčiau prie Philippinų, kaip Jungtinės Valstijos. Už tai ji ir puola, kad sunaikinus Amerikos bazes ant Guam, Midway, Wake salų ir pirmiausiai puolė ant Hawaii, kad negalėtų Amerikos mažesni karo laivai (naikintojai) gauti kuro kelyje, nes jie nuo Amerikos kraštų negali iki Philippinų nuplaukti be papildymų. O didiems laivams, šarvuočiams, plaukiant po 20 mylių į valandą ima pasiekti Philippinus 17 parų. Todėl, mūsų šaliai ims apie dvi-tris savaites sukuopti jėgas, kad uždavus japonams kietą smūgį. **Š.**

Trumpai ir Storai

— J. B. —

Tai Jau Kariaujam

Japonai iš pasalų užmetė ant mūs karo ugnį ir mes kariaujam. Ginamės. Kas norėjo ir kas nenorėjo karo —visi turi kariaut, nes reikia. Ir izoliacionistai, ir visokio karo priešai, pasiskelbė kariaują. New Yorko kongresmanas Fish, kuris, anot "Washington Merry-Go-Round" koliumnos rašytojų, iki pastarųjų dienų turėjo ryšius su propagandos raštų siuntėjais, panaudojančiais kongresmanų teisę siuntinėti be pašto markių, o tie siuntėjai buyo susirišę su Amerikos naciais, — pagaliaus, prieš pat karo skelbimo balsavimą Kongrese tasai kongresmanas pasirodė visiškai karingas, Hitlerį pavadino "devil"...

Aš tikiu jo karingumo pasiskelbimu. Aš tikiu, kad nė vienas Amerikos gyventojas į šio karo ratus nekiš kuolo, visi gelbės, kad šiuo karu Amerika ir jos talkininkai sumuštų pasaulio niekybę — Ašį, simbolį visuotino, amžino žmonijos pavergimo.

Tik reikia linkėti, — ne! —reikia kariauti, kad Kongresas sudegintų amerikiečių vienybės ugnimi Smith'o bilių, kuris reiškia pradžią Amerikos žmonių pavergimo, demokratijos užmušimo.

Prezidentas—"Diktatorius"

"Momentu, kada prezidentas Rooseveltas pasirašė savo pavardę apačioje karo rezoliucijos, jis tapo, Kongreso uoliu mandatu (ardent mandate), diktatorium ant tautos gyvasčių ir turtų," — rašo Thomas L. Stokes, koliumnistas, iš Washingtono, gruodžio 9 dieną.

Žinojom, kad taip bus. Karo laiku (kaip ir revoliucijos laiku) turi būti diktatūra, diktatorius. Mus visai nedrebina tas žodis. Karo laiku visi prezidento, arba jo paskirto pareigininko dekretai (ukazai) mums bus įstatymai. Demokratijos teisės gali būti suspenduotos.

Tačiau **nekaro laiku** pradėti demokratybės suspendavimo įstatymai, pavyzdžiui — Smitho bilius, — negali būti pakenčiami. Kongrese, Atstovų Butas Smitho bilių priėmė dar "ramiu," demokratijos suvereniteto laiku, tai reiškia, pasikėsė tą demokratiją ir jos suverenitetą (viršenybę) užmušti visiems ateities laikams, kitaip sakant, pašventinti kapitalo viešpatavimą — diktatūrą ant visų darbininkų, ne tik unijistų, ne tik komunistų. Tas bilius tiksliai sumaišo unijistus ir komunistus su naciais arba fašistais. Tai yra baisi panieka Amerikos liaudžiai, tautos kamienui ir gaivintojui! Ar Senatas tat atmes? Sako, ne. Ar prezidentas paskui atmes, nepasirašys? Nežinia.

Narsumo Išaiškinimas

Kareivis, karo lauke pradėjo drebėt. "Žioply! Tu drebi," tarė jisai pats į savę. "Bet jeigu tu žinotum, kur aš ketinu tave nuvesti, tai tu dar daugiau drebėtum!"

-:- -:- -:-

Šitie žodžiai, parašyti pagal angliską tekstą. Mūsų jauniesiems, būsimiems kareiviams — štai, tas angliškas originalas:

A soldier was seized with trembling on the field of battle. "Ah, carcass!" he exclaimed, "you tremble." But if you knew where I am going to take you, you would tremble much more."

(Medical Diseases of War —Fletcher.)

-:- -:- -:-

Smagu ištvirkt
Iki pasiunti;
Pasiutus dar smagiau,
Nes gėdos nejunti.

Tai himnas. Himnas politinių fanatikų.

Himnas ištvirkusių galvų, kurios siunta kas sykis, kada tik išgirsta ramų, nekeikiamą pamėnėjimą žodžio "bolševikas" arba "komunistas" ir tik tada nusiramina, kada išgirsta, jog naciai galingesni ir kada pamislija, jog Hitleris sumuš bolševikus. Šitame atvejyje jie entuziastiškai sušunka: "Visi diktatoriai yra velniai ir visi turi prasmegt!" Ir čia pamislija sau: "Bile tik Hitleris nebus sumuštas!"

Anti-demokratai

Jie pradėjo vadintis demokratiniu pasauliu...

"Demokratinis pasaulis gali tik džiaugtis, matydamas, kad naciai su bolševikais riejasi be lemiamos persvaros. Nenuostabu, jei-

(Tąsa 5-me pusl.)

LITERATŪRA ir MENAS

Susipažinkite su Veikalu — "Apsigavo"

Iš antgalvio galės skaitytojas suprast, kad čia reikalas eina apie kokią nors jauną mergaitę, kuri bus apsigavusi. Tačiaus dalykai eina truputį kitaip.

Pradėsim nuo pradžios.

Neseniai Lietuvių Meno Sąjunga išleido dar vieną stamboką veikalą, arba, kitaip tariant, trijų veiksmų komišką operetę. Originalas parašytas M. L. Kropivnickio, ukrainų kalboje, o į lietuvių kalbą išvertė Pranas Balsys ir Jonas Kaškaitis. Darbu jiedu pasidalino: Balsiui teko versti pats veikalo turinys, o Kaškaičiui — eilės.

Paprastai bile kūrinys nustoja šiek-tiek savo vertės, kada jis tampa išverstas į kitą kokią nors kalbą. Originalas gali būti auksinės vertės, bet kada išverčiamas į kitą kalbą, daugumoje jis pasidaro svetimesnis; o dar daugiau nustoja veikalas savo vertės, jeigu verčiant iškraipoma mintis, nesugebama sekti pagal originalą.

Atleisi, skaitytojau, kad iškrypsiu truputį iš temos, bet norint bent kiek plačiau staptelti apie vertimų klausimą, reikia pavyzdėlių.

Daleiskime, paskutiniu laiku buvo labai vykusiai sukūrta keletas veikalų-romanų Lietuvoje, mūsų gabių, jaunų, Lietuvos rašytojų, kaip antai: Cvirkos, Venclovos, Marcinkevičiaus ir kitų. Bet neabejoju, kada tie romanai buvo išversti į kitas kalbas, kada jie atsiskleidė prieš kitos tautos skaitytojo akis, kur kitokios apystovos, kitoki papročiai, kitokia dar gal ir tvarka — tie romanai veikiausiai nustojo savo vertės, nors gal išversti ir gerai.

Bet kalbant apie naująjį kūrinį "Apsigavo," kurį išvertė iš ukrainų kalbos Pranas Balsys ir Jonas Kaškaitis, savo vertės galbūt nenustoja visiškai, kaip kad ir originale jis yra. Kadangi veikale perstatomi tipai, gali būti be jokio pakeitimo, pridėjimo ar atėmimo, ir bus susiję su mūsų lietuvišku gyvenimu ir papročiais, o vertimas, be abejo, puikus!

Pavyzdžiui: komiškoje operetėje "Apsigavo," veik per visą veikalą figūruoja du turtingi miestelėnai; abu nelavinti, nemokšos; kartais juos gali įsivaizduoti dideliais gremėzdais, "apsamanojusius" ir didelius pinigaudžius, grobštuolius; visas jų gyvenimo idealas — pinigas ir dar sykį pinigas!... Pirmasis, kurio charakteriui labai pritaikintas vardas — Kuksa, iš užsiėmimo yra malūninkas, o antrasis — St. Drangaitis — senas našlys, iš užsiėmimo šaltkalvis.

Scenoje autorius svietui parodo ir jų dukteris: Kuksos pribrendusi Olė, 18-kos metų, kuri pasak Kuksos, "net tirpsta bernus pamačiusi..." ji yra pati vyriausioji, o Brigyda, jaunesnioji, "irgi stiebiasi į aukštį, kai kokia kanapė." Bet be šių dar yra Teresė, Placida ir Spaustina, pati paskutinė. Nors Kuksos yra beržyne puodynė paslėptų pinigų apie keturi tūkstančiai, ir skrynioj po raktu suvirš šeši šimtai, tačiaus jis jaučiasi labai nelaimingu dėlei savo dukterų, ir ve kaip jis aimanuoja: "Nepadės man nei Dievulis, nei žvakė vaškinė! Kuom taip nusidėjau, kad Dievas mane nuplakė, kaip dilgių rykšte?! Na, jeigu būtų, sakysime, viena; tegul, daleiskime, kad ir dvi... Dar ir trys būtų pusiau bėdos. O dabar — penkios!... Ir kaip tu žmogus jas apeisi, Juk penkios dukterys, tai aršiau, negu visas malūnas! Malūne, sakysime, sugedo krumplys, ratas ar diržas: tu čiaukštelėjai čja, taukštelėjai ten, kur nors patampei ar patąsei — ir vėl viskas sukasi. O su tomis mergšėmis tikra bėda!..."

Pas šiuos "apsamanojusius" senius yra priprasta, kad tarnas turi būt pavergtas, turi jam tarnaut kaip automatas, kaip mašina. Ir, "reikaluí esant," prisieina kokiu kuolagaliu, ar gelžgaliu gerai savo samdiniui užvažiuoti; ir už tai jokios nuodėmės nėra; jų nuomone, taip net ir Dievui patinka... Bet čia, kaip pas Kuksą, taip pas Drangaitį, pasitaiko samdiniai, bra, ne "iš kelmo išspirti..." Pavyzdžiui, Kuksos jaunas samdinys, Antanas, moka labai pataikauti savo gremėzdiškam ir apsamanojusiam seniui, ir jis savo Kuksos vergiškai kalbai ve kaip pritaria:

"Su mūsų broliu, samdiniu, jeigu jo neaprėksi ir neapmuši, tai, bra, nesusirokuosi. Mus reikia apdaužyti ir da kaip; nes mes kvaili... Sergėk mane Ponsdie! Šeimininkas juk turi teisę ir uliavoti, ir miegoti ir daryti, kas tik jam patinka, ant to jis ir šeimininkas! O samdinys privalo dieną ir naktį dirbti."

Bet kada tas Antanas kalbasi su savo draugu, Drangaičio samdiniu, ir Drangaičio samdinys Vacius sako, kad: "Jeigu dalykai neina nė šian; nė ten, tai reikės gudrumus vartoti." Tai tada ir Antanas toną pakeičia ve kaip:

"Aš tą seniai žinau, taip ir darau! Sviete, brolau, yra taip: kas turi turtą, taš skaitomas protingu, o kas jo neturi, tas laikomas žemu ir nieko nežinančiu. Bet juk taip nėra. Turtingieji turi mažiau proto už biedniokus. Ponai gyvendami pertekliui, tingi ne tik dirbti, bet ir protauti. Didžiuma jų turi labai keistą būdą: žingsnio bijosi žengti, jeigu vergas nepramins tako. Jie nervuojasi, jeigu jiems niekas nepravadyriauja!"

Kada kalbasi Antanas su savo bosu Kuksa apie moteris, ir, kad įrodžius Kuksai, kad jis "nekaltas avinėlis," bijąs moterų, tad jam sako: "Be bobų, rodos, pasaulis daug geriau gyvuotų, ar ne?" Ir Kuksa sutinka: "Geriau?... O, taip, taip!" Ir toliau Kuksa dabaigia: "...žinau tiek, kad ir jų ("bobų") veislę Dievas sutvėrė." Vienok, kada Antanas malūne dirba, ir ateina Olė ten miltų iš kokio nors pirklio maišo pasisemti, tad ji "įkrinta" į Antano glėbį, ir tada sulimpa dvi jaunos aistringos krūtinės ir jų lūpos, kad net, pagaliau, pamiršta greit sugrįžti su miltais...

Na, o Kuksos kaimynas, Drangaitis, dar labiau aimanuoja su savo pulku dukterų, todėl jis susitikęs Kuksą ve kaip verkauna: "Tu turi tik penkias bėdas, o jau praplikai; o pas mane jų septynios... Dažnai pamanau, verčiau būčiau senai perkūno sudaužytas į šmotelius, negu gyventi tose kasdieninėse rietenose!" Gyvenime abu šie seni kaimynai labai "praktiški": saugoja dukteris, kad nesusimylėtų su bile kokiais samdiniais ar beturčiais. Kartais jiems besikalbant paprasčiausiais gyvenimo reikalais, kyla diskusijos, kurios baigiasi muštynėmis; abu yra grobštūs į pinigus; abu savo tarnus apmuša, apkolioja ir laiko pavergę juos; dukteris taip pat "apkausto" kai "reikalas būna," vienok jie irgi abu jaučiasi "dievobaimingi" ir kada kalbasi jie apie nuodėmes, tad Drangaitis ve kaip išvedžioja:

"Sakoma, kad žmogus nei žingsnio negali žingti be nusidėjimo! Eidamas žolę numini — griekas, vabalėlį nuspaudi — griekas, šluotą paspiri — griekas!..."

Kaip Kuksa, taip Drangaitis, kad pramanytų, tad už pinigus nusipirktų nors bent po vieną žentą. Jų nuomone, žentas galėtų būti plikas, kaip taukinė; gali būti nekleiva, nemokša, bile tik vieną dalyką jis turėtų — pinigų, o meilė nesvarbu! Amžius žento nesvarbu!

Tačiaus kalbamų senių dukterys ne taip mano, kaip jų tėvai, pinigais "apsišarvavę." Štai pavyzdžiui, Kuksos Olė, devyniolikinė, kaip minėta, įpuola į meilę su jų samdiniu Antanu, ir ot, eidama sau su sietuvėle miltų iš malūno, matomai, pasimylavusi su Antanu, ve kaip kalbasi viena sau: "Tik ir gudruolis tas mano Antanas! Taip moka nuduoti piktu, kad, rodos, tikrai manęs neapkenčia! O jau kaip jis mane myli, kaip labai myli!... Nemanau, kad sviete yra kitas bernaitis, kuris taip merginą mylėtų... Ir bučiuoja, ir myluoja, glamonėja! Ir čiulbėte čiulba!... Ir taip tada miela pasidaro ant širdies, taip linksma, taip saldu!..." (Ir po to linksmai uždainuoja mergiščia.)

Puikioji Lola Montes su savo šokiku partneriu šoks gruodžio 21 d. (Niujorke) pramogoje, suruoštoj Sovietų Sąjungos kovotojams paremti.

Iš komiškos operetės "Apsigavo," čia pacitavau keletą paragrafų beveik tik iš pirmo veiksmo. Tačiaus sklandi, brandinga kalba eina kuo ne per visą veikalą. O veikalas gana ilgas. Tačiau kalbami seniai veikale figūruoja nuo pradžios iki galui. Išvadą suglaudus galima padaryti tokią: Nežiūrint, ant kiek tie seniai gobštūs į pinigus, ant kiek jie drausmingi savo dukterims, ir kaip nuosekliai savo dukteris saugo, tačiaus yra dideli nemokšos, nebeperskaitanti paprasto laiško; net ir pinigus ant pirštų skaito, todėl jų jauni, apsukrūs tarnai, sufabrikuoja neva jiems (geriau sakant jų dukterims) piršlius, o pagaliaus viską apverčia aukštyn kojomis, ir tie tarnai -samdiniai apsiveda su kalbamo Kuksos ir Drangaičio vyriausiomis dukterimis... Ir veikalas baigiasi samdinių vestuvėmis...

Veikale yra pusėtinai daug eilių. Eilės tarpais labai ritmingos ir skaitosi labai sklandžiai, kaip kur, veikiausiai mūsų gerbiamo Jono Kaškaičio artimai laikytasi prie originalo, ir vengta iškraipyti mintis, bei prasmę, tad skaitosi šiek-tiek sukliuviau. Bet mintis eilėse yra labai gyva ir judri. Eilėms muziką yra paruošusi Bronė Šalinaitė. Pagaliaus apie eiles, būdamas ne poetu, nesiimu daryti jokio sprendimo.

Bendrai paėmus, veikalas yra vaidintinas. Ir kiek šiuo tarpu žinoma — jis jau yra ar ne penkiose mūsų lietuvių kolonijose režisuojamas bei statomas scenoje.

Baigiant norisi keliais bruoželiais paminėti apie vertėjus — Joną Kaškaitį ir Praną Balsį. Kaip mūsų Amerikos lietuviams žinoma, kad Jonas Kaškaitis, tai yra amerikoniškos lietuvių literatūros pažiba ir mokytojas, iš kurio raštų mes labai daug pasimokinome, ir tie, kurie rašyboje tobulinasi, iš Kaškaičio gali labai daug pasimokinti. Pranas Balsys taipgi yra plunksnos meisteris, prie kurio raštų niekas neranda nieko nei pridėti, nei atimti. Ir jo raštai, nežiūrint kokioje jie formoje bus parašyti, — humoro, straipsnių, apysakaičių, ar eilėraščių, — jie visad yra patrauklūs, interesingi, skaitytini, ir tokių raštų žmonės laikraščiuose pageidauja ir ieško.

Bet tai šie žmonės, kaip ir kiti (nors apgailėtina, kad mažai tokių mes turime) Amerikos lietuvių žymieji rašėjai — apysakininkai ir literatai, — jie niekada patys savo raštų pakartotinai nepernagrinėję, neperkritikavę, bei savo artimiems bičiuliams nedavę iškritikuot, — neleidžia svietui matyti...

Bet bėda būna su tokiais žmonėmis, kurie ištraukę lakštą iš "Typewriterio," susuko, tartum kokį smirdantį daiktą, ir kuo greičiausiai laikraščiui — prie Lynotipo...-. Gali iš esmės būti žmogus ir produktingas, bet jo produktą keli žmonės perleisti per "karštuvus," — apdailinti, apkaišioti ženklais, bereikalingus nubraukinėti ir tt. Bet gink Dieve tokių žmonių nepakritikuok, nes įvyks "eksplozija"... Todėl tokie mūsų rašytojai, kurie bijo patys savo rašto bei vertimo skaityti, jį palyginti, bijo draugui jį parodyti,—pyksta už pastabas; tokis žmogus jeigu gyvens du šimtu metų, jis bus visada "rašytojas," jeigu bus kam jo raštus ištaisyti, ir jis per visą savo amželį tas pačias klaidas darys, kokias darė dešimts, ar dvidešimts metų atgal...

Kartais mes matydavome Lietuvoje kai kurio kaimyno gražius, riebius arklius; buvo gražu pasižiūrėti. Tas ūkininkas tuo labai pasididžiuodavo, bet kartais blogumas buvo tame, kad ūkininkas savo arklius ganydavo svetimoj pievoj, arba, net po avižas... Tas pats galima palyginti su mūsų kai kuriais rašytojais, kurių raštus turi kas nors kitas perdirbti, o autoriui tik garbė pasilieka...

Džiugu būtų, kad Amerikos lietuvių rašytojų-laikraštininkų ir vertėjų skaičius padaugėtų tokiais žmonėmis, kaip Jonas Kaškaitis ir Pranas Balsys.

P. Baranauskas.

Iš L.M.S. Raštinės

Drg. D. M. Šolomskas man rašo, jog vėl gauta "dainų su muzika iš Lietuvos. Yra Kelpšos, Gruodžio ir kitų muzikos." Tai bus kūriniai, kurie išsaugota nuo padūkusių nacių gaujų. Ateis galas nacių barbarizmui, o tuomet vėl prasidės kultūrinė meninė kūryba — gausime daugiau dainų ir veikalų.

Prof. V. Bacevičiui paskaitas bus dar galima ruošti ir sausio mėnesį. Šio sezono Bacevičiaus paskaitų tema labai įdomi. Kas nori tokias paskaitas ruošti, kreipkitės tiesiai prie prelegento sekamu adresu: V. Bacevičius, 39 E. 10th St., Apt. 2-E, New York, N. Y.

AČIU REMĖJAMS — LAUKIAME JŲ DAUGIAU

Praneša drg. J. K. Navalinskienė, kad LLD moterų skyrius gavo Lietuvių Meno Sąjungos laišką ir į jį labai gražiai atsiliepė. Moterų Skyrius įstojo į LMS ir užsimokėjo 3 dolerius už 1942 m. Pavieniai aukojo: J. K. Vaičekauskai, P. A. Mikolajunai ir A. J. K. Navalinskai — po $1.00. O. Girnienė, M. Žvirblienė, Barzdevičienė, E. Slesoraitienė — po 50c. Vežienė, V. Kapičiauskienė — po 25c. V. Kaminckienė — 10c. Viso LMS Centrui drg. Navalinskienė prisiuntė $8.60.

Tai didelė parama. Bet tai neviskas. Iš Hartfordo J. Vilčinskas rašo, "jei dirbsime, tai ir rezultatai bus. Tegul pasiseka prirašyti kiekvieną ALDLD kuopą prie šios atgimstančios organizacijos."

Su šiais linkėjimais ir čekis ant 5 dol. nuo ALDLD 68 kuopos, kuri įstojo į Meno Sąjungą kaip pilnateisė narė.

Bet atsiliepia ir Pa. valstijos žmonės. Iš Philadelphijos, nuo Darb. Organizacijų Veikiančio Komiteto, per d. Šapronaitienę gavome $5.00. Manome, kad ir kitos organizacijos bei kuopos iš Philadelphijos paseks Darb. Organizacijų Veikiantį Komitetą ir prisidės prie šio kultūrinio vajaus.

Draugas P. Šlekaitis, LLD 39 kuopos sekretorius, iš Scranton, Pa., rašo, jog "ALDLD 39 kuopa nutarė įstoti į LMS kaipo brolіška organizacija."

Jei toliaus bus tokių gerų atsiliepimų, tai LMS finansinė padėtis pradės gerėti. Galėsime išleisti daugiau veikalų ir dainų. Galėsime gelbėti ir organizaciniai tose vietose, kur šiuo laiku meno veikimas ir organizacijos silpnai veikia.

V. Bovinas, LMS Sekr.

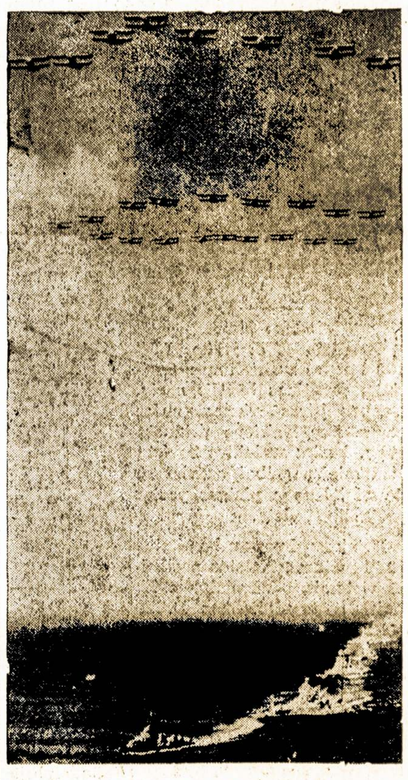

Jungt. Valst. orlaiviai saugoja Ramųjį Vandenyną.

Jau Dangus Paraudo

Jau dangus paraudo
Iš rytų šalies,
Saulė gaivingoji
Žemę greit palies.

Švinta rytas, švinta,
Džiugina jausmus,
Sveikina jis lauką,
Sveikina namus.

Džiaugsmo dainos aidi,
Taip lengva širdis,
Nes šalin nuėjo
Slėgianti naktis.

Džiaugias jaunos gėlės,
Džiaugias jų žiedai,
Viens kitam jie sako:
Laimę suradai!

Laimę—kada gaivūs
Saulės spinduliai
Širdį pakutena
Žavinčiai, giliai.

Jau dangus paraudo,
Kyla saulė jau,—
Džiaugsmas mūsų širdį
Liečia vis labiau!

St. Jasilionis.

Elizabeth, N. J.

Iš LDS 33 Kuopos Veikimo

Gruodžio 10 d. įvyko mūsų kuopos susirinkimas. Susirinkime dalyvavo taipgi LDS Centro sekretorius Jonas Siurba. Jo tikslas buvo pasikalbėti vajaus reikalais. Drg. Siurba ragino narius padirbėti, kiek išgali, gavime naujų narių į LDS.

Mūsų kuopos stovis šiemet, galima sakyti, buvo geras. Mirimų nebuvo, susirgimų taip pat buvo mažai.

Susirinkime skaitytas ir priimtas LDS 3-čio Apskričio laiškas, kuriame šaukiama apskričio konferencija gruodžio 21 d., Brooklyn, N. Y. Delegatais išrinkti D. Krutis ir S. Skairus.

Sekantiems metams kuopos valdyba išrinkta iš šių narių: Pirmininkas S. Baltutis, vicepirm. P. Paškus, užrašų rašt. D. Krutis, finansų rašt. V. K. Sherelis, iždin. O. Kentrienė, organizatorius A. Skairus, iždo globėjai J. Kentrus ir M. Taras.

Kuopa taipgi nutarė rengti balių, kuris įvyks gruodžio 17 d. (?-Red.). Visi dalyvaukite šiame baliuje.

Ukrinas.

Easton, Pa.

Chester, Pa. Rusų-Ukrainų Koncertas

"Laisvėj" buvo pranešimas, kad gruodžio 14 d. įvyks didelis tarptautinis koncertas, naudai medikalės pagelbos Sovietų Sąjungai. Tai nuvažiavome į Odd Fellows salę. Susirinko daugiau kaip penki šimtai rusų ir ukrainų. Ten mes susitikome bethlemietį draugą Kumpauską ir buvusį fotografą M. Trakimą ir dar porą lietuvių darbininkų.

Koncertinės spėkos buvo iš Philadelphijos. Balalaikų šauni orkestra iš 20 ypatų, po vadovyste Paul Kovriha, grojo, šoko, tarpais viena panelė dainavo solo, antros dvi panelės sesutės mitriai akrobatiškai vartėsi kuliom. Vyrų choras iš 15 ypatų, po vadovyste Andrejew, buvo tikra koncertinė pažiba, nes savo griausmingais balsais stačiai užžavėjo publiką. Ant galo buvo vietinis kvartetas, ir solo ant balalaikos su komiškom dainom. Visi savo roles atliko su kaupu gerai, ką liūdijo trenksmingi aplodismentai. Man suprantant rusų kalbą koncerto įžanga buvo verta dolerio, bet imta tiktai po 50 centų.

Pertraukoj, apart pirmininko kalbos, buvo perstatytas kalbėt kunigas Roman Samilo, kurį jie vadina sviaščenik. Kunigas pasakė trumpą prakalbą ir prašė, kad dar sumestų po centą kitą dėl medikalės pagelbos Sovietų kovotojams. Moterys su kepurėm perėjo, ir surinko $114.42.

Kodėl taip negalėtų padaryt katalikų kunigai? Koncertas užsitęsė apie tris valandas. Džiaugėmės koncertu, o ir kad turėjome progą paaukot po centą kitą dėl Sovietų sužeistųjų karžygių.

Darbai

Chester, Pa., nemažas miestas, kuris turi 58 tūkstančius gyventojų. Nuo Eastono už 72 mylių. Turi dvi didžiausias pramones. Viena, kaip lietuviai vadina, Balvyno, kur dirba ir nulieja visokio kalibro kanuoles, ir šiaip kitoniškus dėl kariuomenės pabūklus. Antra įmonė, tai laivų statykla, kurią vadina "šip jardais."

(Tąsa ant 4-to pusl.)

Vienaaukštė Amerika

Rašo I. Ilfas ir E. Petrovas

9 — 16 — 41 — 78

(Tąsa)

Už miesto, tarp rūsčių raudonų kalvų stovi puikus Rokfelerio antropologijos instituto pastatas. Institutas išlaikomas vieno Rokfelerio sūnaus lėšomis. Bet kas būtų, jei Rokfelerio sūnus nesižavėtų antropologija? Į tai, tur būt, negalėtų atsakyti net pats instituto vice-direktorius, misteris Čepmenas, kuris supažindino mus su instituto darbu.

Parodęs puikiai organizuotas saugojimo vietas, kur plonose metalinėse lentynose buvo tvarkingai sustatyti raštuoti indėnų indai; sandėlius, kur laikomi indėnų kilimai ir audiniai, kurių išsaugojimui laikoma tam tikra temperatūra; laboratorijas, kuriose jauni mokslininkai susimąstę sėdi prie paprastų iš išvaizdos akmenų, — parodęs mums visa tai, misteris Čepmenas, žmogus puikaus, energingo ir lieso veido, tarė:

— Indėnams lemta išnykti. Mes puikiai juos tyrinėjame, bet labai mažai darome, kad jie išsiliktų kaip tauta.

Į katedros bažnyčią mes patekome pirmą valandą dieną, bet pateris buvo tiek malonus, jog truputį atidėjo savo pietus. Jis atrakino bažnyčią, greitai ir vikriai priklaupė ir, atsistojęs, nuvedė mus pažiūrėti sienos su įstabiomis ispanų skulptūromis. Mes stovėjome dulkėtame sandėliukyje, kur netvarkingai, kaip pakliuvo, lentynose, ant grindų, spintose stovėjo medinės figūros Jezaus, dievo motinų ir šventųjų. Figūros buvo padarytos primityviškai ir įstabiai. Šitos išpuoštos ir pauksuotos mažos stovylėlės stebino savo katalikiška didybe.

Sužinojęs, kad mes atvažiavome iš Sovietų Sąjungos, pateris pasidarė dar malonesnis.

— Aš irgi komunistas, — tarė jis, — bet, žinoma, ne toksai, kaip jūs. Kristus buvo daugiau kaip žmogus. Todėl jis elgiasi ne taip, kaip elgiasi žmonės. Ir mes negalime apie tai samprotauti.

Vyresnysis senoviškos šv. Miguelio bažnyčios, pastatytos 1541 metais, buvo prancūzas, vienas pranciškonų vienuolių. Pas jį reikalas buvo sutvarkytas komerciškai. Pirmon galvon iš mūsų už apžiūrėjimą paėmė po septyniasdešimt penkis centus. Pats bažnyčios pastatas labai senas, bet visos skulptūros naujos, vokiečių fabrikų darbo. Vienok godžiam vyresniajam jos patiko ir jis uoliai kvietė jomis gėrėtis, iš ko galima buvo prieiti išvadą, kad apie meną gerbiamas pranciškonas nieko nenusimanė.

Jis taip pat paklausė iš kur mes, bet nekalbėjo apie įsitikinimus. Pasakė tiktai, kad jų, pranciškonų, ordenas Rusijoje dabar visai nedirba ir pasiūlė pirkti atvirukų su spalvotais šv. Miguelio bažnyčios vaizdais.

Grįžę į hotelį, mes ėmėme žiūrinėti krūvas surinktų rekomenduojamų laiškų ir naikinti tuos, kuriais mes nepasinaudojome ir jau nepasinaudosime. Iš ryšulio laiškų, mūsų gautų iš pažįstamo New-Yorko rašytojo, vienas, adresuotas žinomam Amerikos poetui Uiteriui Bineriui, buvo mums šiandien reikalingas, apie dvidešimt buvo adresuota į vietas, kur mes dar tik nuvyksime, o trys laiškai mums jau buvo nereikalingi.

Kadangi rekomenduojamieji laiškai neužklijuojami, tai prieš sunaikindami, mes juos akimis permesdavome. Laiškai buvo labai širdingi, mes juose buvome vaizduojami iš geriausios pusės, bet kažkodėl visuose trijuose mus rekomendavo kaip aistringus Marko Tveno gerbėjus. Mes ilgai negalėjome suvokti, kas pastūmėjo gerąjį rašytoją mūsų biografijose išskirti šią smulkmeną. Pagaliau mes prisiminėme, kad vieną kartą jam pasakojome, kaip mes buvome Gartfordo mieste, Konnektikuto štate, kur Markas Tvenas gyveno tais metais, kai jis jau buvo garsus ir pasiturintis. Mes jam nupasakojome puikų, ramų Tveno namą, kuris stovėjo greta namo Bičer - Stou, parašiusios "Dėdės Tomo Trobelę," pasakojome, kad tame namelyje yra biblioteka ir kad ant bibliotekos sienų mes pamatėme originalus dar iš vaikystės pažįstamų "Princo ir Elgetos" iliustracijų.

(Bus daugiau)

Lawrence, Mass.

TDU of America, CIO, tvirtėja ant "check-off" sistemos. Kasdien vis daugiau ir daugiau darbininkų stoja unijon. Unijos reikalai tvarkomi gerai. J. Bemford, direktorius, darbuojasi gerai. Jis į politiką nesikiša, tik unijos reikalus tvarko. Ligi šiolei beveik kaip ir nebuvo tvarkos.

Bordirektoriai ir direktorius, matydami reikalą išrinkti valdybą kitiems metams, sušaukė delegatų susirinkimą ir nominavo į komitetą narius. Už dviejų savaičių buvo balsavimai, slapti. Balsavimai buvo gruodžio 13 d. Balsavimai buvo tikrai demokratiški, nebuvo jokios agitacijos. Darbininkai atidavė balsus už tuos, kuriuos jie matė gerai dirbant unijai. Išrinkta 13 narių į direktorius ir 8 nariai į komitetą, pasidaro 21. Į unijos valdybą išrinkta du lietuviai, būtent, S. Penkauskas ir Čepulienė. Pasirodo, kad tie unijistai gerai dirba unijai.

Sausio 11 dieną bus naujos valdybos įvesdinimas. Bus gerai sutvarkyta unijos reikalai. Daug gerų darbų bus atlikta. Unijos nutarta kas mėnesis pirkti po $100 vertės apsigynimo bonų; pilnai užgyrė prezidento Roosevelto politiką. Taipgi priėmė rezoliuciją prieš hitlerizmą, pasisakė remti kariaujančias šalis prieš fašizmą, kol jis nebus išnaikintas iš šaknų ir amžinai palaidotas.

Beveik visi delegatai susideda iš italų žmonių ir visi jie balsavo prieš banditą Mussolinį, pareikšdami, kad Mussolinis pardavė Italijos liaudį naciams ir naikina Italijos žmones parsitraukęs nacius barbarus.

Unija padavė naujus reikalavimus American Woolen kompanijai. Buvo sušaukta Lawrence konferencija. Dalyvavo atstovai iš 11 miestų, kurie atstovavo 23,000 darbininkų. Delegatų buvo net iš Louisville, Kentucky. Buvo gerų diskusijų.

Reikalavimai yra tokie: Savaitė apmokamų vakacijų, 8 šventės turi būti apmokamos, 10 procentų bonų dėl 3 šiftų, darbininkams turi būti apmokėta už 2 valandas, jeigu atėję darban neranda darbo, bosai liepia eiti namo. Taipgi reikalaujama 52 ir pusės cento minimum ant valandos naujiems darbininkams; turi būt mokama pilna alga už 30 dienų tiems, kurie mokinasi darbo. Visi šitie reikalavimai yra geri.

S. Penkauskas.

Springfield, Ill.

Darbai, Pensijos, Lietuvių Mirimai

Anglies kasyklos dirba pilną laiką, 5 dienas į savaitę. Mat, žiemos oras šaltesnis, kartais ir sniego esti ir vėl nutirpsta. Šaltumo didelio iki gruodžio 15 dienos dar nebuvo, nebuvo šalčiau kaip 16 laipsnių aukščiau zero. O atcitis parodys, gal bus šalta žiema, ar ne.

Randasi mažų anglies kasyklų, kur ima anglį tik trokais. Tai tos tiek ir dirba, kiek trokai paima anglies. Nekurios turi uniją. O dauguma neturi jokios unijos. Mat, yra sunku sutverti uniją tokiose vietose, kur keliolika darbininkų dirba.

Didesnės kasyklos visos yra organizuotos į U. M. W. ir P. M. W.

Čia kas turi gerą darbą ir gerą sveikatą, šiuom kartu uždirba gerai, sau ant gero pragyvenimo. Tokiems nėra prasti laikai, kad ir viskas pabrango.

Visokie seneliai bei paliegėliai tai skaudžiai jaučia brangenybes produktų. Neva gauna ubagišką pagelbėjimą arba "relief." Bet gauna į mėnesį tik 8 dolerius su centais. Tai bent gyvenimas su tiek į mėnesį! O sulaukę 65 metų, kas pilietis, pensiją gauna į mėnesį labai nelygiai. Vieni po 12 dol. ir taip cina aukščiau iki 30 dol. O esti atsitikimų, kad kai kurie gauna iki 40 dol. Tai esti taip, kad sirgo ir reikėjo mokėt ligonbučiui ar gydytojui. O kaip greit senelis ar senutė išmokėjo tom įstaigom ir vėl sumažina tą pensiją.

Šita pensija yra tik Illinois valstijos. Labai kamantinėja ir žiūri, ar neturi kur pinigų pasidėjęs, ar kam ant morgičio išdavęs, bei kur paslėpęs gal turi. Kas turi lotą ar kokią bakūžę, turi parašyt dėl valdžios ir gyvent pats iki gyvas būs. O kad esti du namukai, tai turi vieną parduoti. Kaip pinigus pravalgysi valdžios aprokuotu laiku, o nenumirsi, tai galėsi gaut pensiją.

Randasi ir tokių žmonių, kurie nori šimtelį kitą pasilaikyti, kad numirus būt iš ko pasilaidoti. Tai ir tas nevalia. Valdininkai atsako: Nesirūpink, visi palaidoti esti, tai ir tu būsi palaidotas!

O kas sulaukia darbo pensijos, už ką atlaiko iš tavo uždarbio, tai lengvai gauna pensiją. Čia nereikalauja tokios išpažinties, ar turi turtą, ar ne. Gali turėti, kad ir daug turto ir pinigų.

Daug išmiršta lietuvių, kad ir nesenų metais. Lapkričio 12 d. mirė Antanas Launikonis, 46 metų. Paliko nuliūdime pačią ir dukterį.

Gruodžio 7-8 mirė senelis Streimikis, apie 80 metų, paliko pačią, sūnų ir dukterį liūdėt.

Gruodžio 12 mirė Antanas Yucius, 39 metų. Paliko nuliūdime pačią ir du kūdikius. Paladoti visi su bažnyčios patarnavimais. Ilsėkitės mirusieji.

A. Čekanauskas.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 South 5th St. Brooklyn, N. Y.

Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties Tel. EVergreen 4-9508

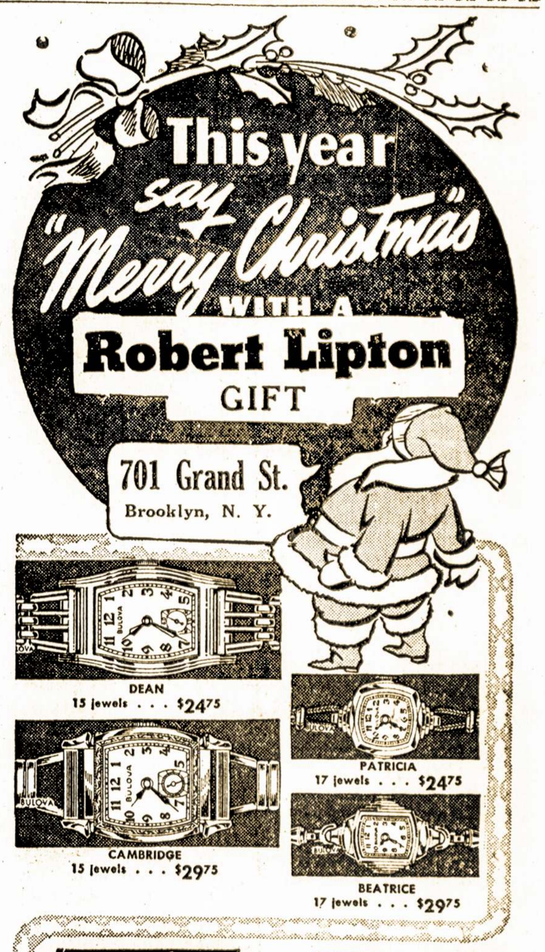

Apart kitko didelis pasirinkimas religinių daiktų, nešiojimui ir laikymui namuose

Seattle, Wash.

Gruodžio 6 d. LDS 161 kuopa ir Rusų Lodge 3185, I.W.O., kartu turėjo surengusios "Card Party" ir šokius dėl medikalės pagelbos Sovietų Sąjungai. Žmonių buvo ne per daug, bet vis tiek biskis pelno liko nuo to vakaro, $18.40. Valgiai ir dovanos buvo suaukauta tų pačių draugų, rusų ir lietuvių. Visiems aukotojams ir tiems, kurie dirbo parengime, tariu širdingai ačiu. Taipgi tariu ačiu muzikantui, kuris grajino veltui, tai drg. S. Primai.

Kaip Japonija apšaukė karą, tai buvo didelis žmonių sujudimas.

Gruodžio 8 d. pranešė per radiją, kad bus "Black out" nuo 11-tos val. vakare iki 8 val. iš ryto. Turėjo būt visi žiburiai užgesinti ir automobiliai, kurie važiavo, turėjo užgesint visas šviesas. mieste, kur buvo palikti žiburiai, tai tiems štorams išdaužė visus langus, nes policija negalėjo minios suvaldyti. 28-niems štorams išmušė langus.

Šiandien jau 3-čia naktis, kaip turim užgesinę visas šviesas ir radio būna sustabdytas nu 7:30 val. vakaro iki 10 valandai iš ryto.

Bet kaip ilgai tas bus, tai sunku pasakyti. Pacific pakraštys yra pavojuje nuo japonų, nes jie atsivežę lėktuvus gali bombarduot mūsų miestus, kaip San Francisco, Los Angeles, San Diego, Portland, Tacoma ir Seattle, Washington. Bet prie to visko turėsim priprasti, taip, kaip Europos žmonės priprato. Taip turės būt ir mums gerai.

S. G.

London. — Anglų orlaiviai sodina minas Vokietijos vandenyse.

Pittsburgh, Pa.

Visokios Žinios

Gruodžio 7 d. įvyko LDS 160 kuopos susirinkimas. Susirinko pusėtinas būrelis narių. Kuopon įsirašė vienas naujas narys. Per Kairienę priduota aukų, kurios surinktos Sovietų medikalei pagelbai, su virš 10 dolerių. Kuopa pinigus pasiųs į reikalingą vietą.

Išrinktas kuopos komitetas 1942 metams. Keletas pasikeitė vietomis. Pirmininkas K. Kairis, pagelbininkas D. L. Lekavičius, turto rašt. K. Lukas, užrašų rašt. J. Demontas, iždin. E. P. Lekavičius ir iždo prižiūrėtoja B. Armalienė. Ligonių lankytojai M. Velenis ir Joe Kudis. Knygų peržiūrėtojai J. Monskis, P. Aglinskas ir D. L. Lekavičius.

Nutarta suruošti gruodžio 31 d. narių ir draugų pasilinksminimą. Įžangos nebus.

Gruodžio 11 d. užsidegė lietuvių bažnyčia. Nuostolių padaryta nedaug. Spėta laiku gaisras užgesinti.

Joe Naudikas, "Laisvės" skaitytojas, dar tebeserga. Randasi ligoninėje. Jo draugai davė kraujo dėl transfuzion.

Vincas Virbickas, Steelworko darbininkas ir Lietuvos Sūnų Draugijos narys, išvežtas į džiovininkų Lich farmą. Išvežtas gruodžio 11 d.

Jono Pabarčio, Lietuvos Sūnų Draugystės pirmininko, sūnus J. Pabartis įstojo į "merchant marine." Pereitą mėnesį išvyko į Australiją.

Daug jaunų Northsidės vaikinų parvažiavo ant 10 dienų paviešėti.

Pittsburgho teisme ėjo byla per du mėnesiu Ku Kluks Klano viršininkų ir jų kliubo organizatorių. Teisėjas Elenbegen nubaudė organizatorius ir daug narių, kadangi jie nebuvo užsiregistravę Washingtone.

Dabar eina teismas išrinkto majoro Schuli su republikonų kandidatu Denny už balsų sukimą. Iš abiejų pusių advokatai dirba išsijuosę, kad įrodyti kaltinamuosius nekaltais. O kokios pasekmės bus, tai vėliau parašysiu.

D. P. Lekavičius.

Easton, Pa.

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

Per abidvi įmones dirba apie 30 tūkstančių darbininkų, kurių labai daug atvažiuoja iš Philadelphijos. Yra ir daugiau fabrikų. Dirba per tris pakaitas, ir visas septynias dienas. Sekmadieniais gauna dvigubą užmokestį. Kas moka kokį nors darbą, tai uždirba iki $50 per savaitę. Šiaip paprasti, nelavinti darbininkai-leiberiai uždarbiauja nepavydėtinas algas. Iš kitur atvažiavusieji, be skirtumo, seni ar jauni, gali darbus gaut. Taip dėl mūsų maž daug nupasakojo rusai ir lietuviai darbininkai.

V. J. Stankus.

Madrid, gruod. 16. — Ispanijos fašistų valdžia sulaikė savo laivų plaukiojimą į Pietų ir Šiaurių Ameriką.

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių

VELTUI ŠERMENINĖ (KOPLYČIA)

Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.

231 BEDFORD AVE. BROOKLYN

Telephone: EVergreen 8-7990

LORIMER RESTAURACIJA

ANTANAS BARZDA, Savininkas

417 LORIMER ST. "Laisvės" Namo BROOKLYN

Geriausios Rūšies VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško Stiliaus.

Pulkūs lietuviško namų darbo kilbasai ir kepta paršiena.

Gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO

Penktadieniais ir šeštadieniais atdara per naktį

Visada yra pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, — virtų ir žalių.

Jums Tikrai Reikės LIKERIŲ IR VYNŲ

Kalėdų ir Naujų Metų Šventėm

Visų plačiai žinomų likerių yra labai nužemintos kainos mūsų krautuvėje. Tačiau mes nežinome kaip ilgai laikysis taip žemos kainos.

Kalėdos arti. Neatidėliokite, pirkite dabar, nes greit gali būt per vėlu nusipirkti už taip žemas kainas.

TIKRAI PIRKITĖS VYNUS IR LIKERIUS IŠ

Manhattan Liquor Store

264 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Didžiausia krautuvė Williamsburge, ir visados žemiausios kainos ir geriausios kokybės likeriai.

PASINAUDOKITE ŽEMOMIS KAINOMIS

CALVERT	THREE FEATHERS	And
WILSON	SHENLEY	
CARSTAIRS	GOLDEN WEDDING	Many
SEAGRAMS	ANCIENT AGE	Many
OLD OVERHOLT	GREEN RIVER	
MT. VERNON	OLD SHENLEY BONDED	More

Mums nėra leistina skelbt žemas kainas, tačiaus mūs kainos yra daug žemesnės už reguliares kainas. Ateikite ir persitikrinkite, taipgi mūsų Kalifornijiški Vynai gero skonio ir žemos kainos. Pirkite likerius kaipo Kalėdų dovanas savo draugams, nes jiems tikrai patiks ir jums nereiks rūpintis ar patenkinote dovanom, nes likeriai kaipo dovanos tikrai bus įvertinti.

Manhattan Liquor Store yra didžiausias, labiausia patikimas ir žemiausios likerių ir vynų kainos Williamsburghe

L. 886 Tel. EVergreen 7-1645

SOVIETŲ OFICIALIAI PRANEŠIMAI

(Tąsa nuo 1-mo puslapio)

Sovietinė kariuomenė viename sektoriuje pietiniai-vakarinio fronto per dieną paliuosavo nuo vokiečių 70 miestelių bei kaimų, pagrobė 28 kanuoles, 105 trokus, 17 minų mėtytuvų ir daug kitų dalykų. Tą pačią dieną Kurrianovo sargai užėmė 10 kaimų.

SOVIETAI PADARĖ NACIAM DIDŽIŲ NUOSTOLIŲ KALININO SRITYJE

Kautynėse dėl Kalinino sovietinė kariuomenė sudaužė 86-tą vokiečių pėstininkų diviziją komanduojamą generolo Widhoffo, 110-tą diviziją komanduojamą generolo Rittau, 161-mą komanduojamą generolo Wilk'o, 162-rą komanduojamą generolo Franke's ir 251-mą komanduojamą generolo Burd'o.

Pagal dar nepilnas skaitlines, sovietinė kariuomenė, užimdama miestą Kalininą, pagrobė nuo vokiečių šiuos pabūklus: 191-ną kanuolę, tarp jų keturias 12-colines kanuoles; 31-ną tanką, 9 orlaivius, apie 1,000 trokų, 160 minų mėtytuvų, 303 kulkasvaidžius, 292 automatiškus šautuvus, 1,300 dviračių, 47 motorinius dviračius, 4,500 šautuvų, 21,000 kanuolinių šovinių, 12,500 minų, daugiau kaip 500,000 kulkų (patronų), 18 bevielio telegrafo stočių ir keturias karines vėliavas.

Be to, raudonarmiečiai užgrobė du amunicijos sandėlius, vieną drabužių sandėlį, vežimus ir daug ko kito.

Kautynėse Kalinino srityje vien tik užmušta buvo daugiau kaip 10,000 vokiečių kareivių ir oficierių.

Maskva, gruod. 19. — Kalinino srityje ir pietiniai-vakarinėse fronto dalyse Sovietinė kariuomenė ir toliau žygiuoja pirmyn; atėmė iš vokiečių eilę kaimų bei miestelių.

Gruod. 17 d. sovietiniai lakūnai sunaikino bei sužeidė 16 priešo tankų, du šarvuotus automobilius, apie 730 trokų su kariuomene ir reikmenimis; sunaikino 18 lauko kanuolių su jų įgulomis, padegė 10 geležinkelio traukinių ir sunaikino bei išvaikė tris pulkus priešo pėstininkų.

Vienoje dalyje vakarinio fronto raudonarmiečiai, komanduojami generolo Vlasovo, per dieną sunaikino 32 vokiečių prieštankines kanuoles, 106 trokus, tris tankus, 14 kulkasvaidžių, vieną amunicijos sandėlį ir vieną šiaip karinių reikmenų sandėlį.

Kitoje dalyje vakarinio fronto sovietinė kariuomenė per dieną išmušė vokiečius iš 24-rių kaimų bei miestelių, sunaikino batalioną priešo pėstininkų ir pagrobė vieną tanką, 33 trokus, 13 kanuolių, 15 kulkasvaidžių ir daug šautuvų.

HITLERIEČIAI BARBARIŠKAI IŠNIEKINO TOLSTOJAUS IR ČAIKOVSKIO NAMUS

Maskva. — Sovietų spauda rašo, kad "utėliai Hitlerio kariai," atvykę į Jasnają Polianą, gimimo ir gyvenimo vietą didžio rašytojo grafo Levo Tolstojaus, pavertė vieną jo namo kambarį į išeinamąją vietą; sudaužė sofą, ant kurios Tolstojus buvo gimęs; sumetė jo knygas ir rankraščius į sklepą ir bandė padegt jo namus, kai Sovietų kariuomenė užklupo nacius ir vijo juos laukan.

Velionis L. Tolstojus, autorius "Karo ir Taikos," "Annos Karėninos" ir daugelio kitų veikalų, yra pripažintas didžiausiu apysakų rašytojum pasaulyje.

Vokiečių oficieriai išvogė įvairius panešamus daiktus iš Tolstojaus muzėjaus, kurį Jasnoj Polianoj Sovietai įrengė ir palaikė su didele pagarba.

NIEKŠIŠKAS NACIŲ PASIELGIMAS ČAIKOVSKIO BUVEINĖJ

Naciai panašiai pasielgė ir mieste Klin namuose, kur gyveno didis rusų muzikos kompozitorius Čaikovskis. Jie išdaužė rakandus, sudraskė, sumindžiojo bei sudegino paveikslus ir gaidų rankraščius. O kai Raudonoji Armija užkūrė jiem pirtį ir vijo laukan iš Klin, tai hitleriečiai mėgino sudegint ir patį namą.

Ar Tik Hitleris Susirgo?

New York. — Radijas teigia, kad Hitleris susirgęs nervų liga ir sugrįžęs iš Sovietų fronto į Berchtesgadeną, Vokietijoj.

Žinių aiškintojas per radiją dėl to pastebėjo: Ar tik vienas Hitleris serga nervų liga? Atrodo, kad ir jo armija sirguliuoja sovietiniams fronte ir traukia atgal linkui Vokietijos.

Manila. — Nedideli būriai amerikiečių vis atmuša japonus nuo mažiukių Wake ir Midway salų, toli Pacifiko Vandenyne.

Uždraudė Argentinoj Mitingą Ruošiamą Rooseveltui Pagerbti

Buenos Aires, Argentina. — Šio krašto vidaus reikalų ministerija atšaukė leidimą, kuris buvo duotas surengimui masinio susirinkimo atvirame ore prezidentui Roosevltui pagerbti. Kitas susirinkimo tikslas buvo dar kartą patvirtint, jog Argentinos žmonės eina išvien su demokratinėmis šalimis. Uždrausta ir per radiją skleisti kalbas, kurios buvo paruoštos sakyt tame susirinkime.

Į klausimus, kodėl Argentinos valdžia taip daro, buvo atsakyta, jog Argentinoje įvestas griežtas karo stovis, kuris uždraudžia bet kokius daugmeniškus susirinkimus.

Argentinos vyriausybė taipgi užgynė nacių, japonų ir italų mitingus.

NUSIŽUDĖ ĮTARTAS JAPONŲ ŠNIPŲ GALVA

Los Angeles, Calif. —Nusižudė dr. Rikita Honda, buvęs Japonijos oficierius, kuomet tapo areštuotas kaip japonų šnipų galva vakarinėse Amerikos valstijose.

LICENSES
WHOLESALE AND RETAIL
Beer. Wine. Liquor
NOTICE is hereby given that License No. GB 11317 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1647 E. 96th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
AMELIA YAWORSKY
1647 E. 96th St., Brooklyn, N. Y.

★ LIETUVIŠKA ★
UŽEIGA
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
VYNŲ ir DEGTINĖS
Importuotų ir Vietinių
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
JOSEPH ZEIDAT, Sav.
411 Grand St., Brooklyn

F. W. Shalins
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 JAMAICA AVE.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom.spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. Glenmore 5-6191

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

Francūzų Martinique Būsianti Bepusiška Amerikai

Washington. — Amerikos valdžia susitarė su Francijos salos Martinique vyriausybe, kad ta sala laikysis bepusiškai kas dėl karo tarp Jungtinių Valstijų ir fašistinių kraštų, taigi nieku netarnaus jiems prieš Ameriką.

Užtai Amerika leis tai salai vest prekybą su Jungtinėmis Valstijomis.

Anglai Užėmė Derną

Cairo, gruod. 19. — Anglai užėmė italų prieplaukos miestą Derną ir Gazalą, Libijoj.

Trumpai ir Storai

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

gu Amerika ir Anglija nesigaili pagalbos Stalinui,"—rašo (5 XII) Tysliava.

Čia yra kur nors šuo pakastas. Rašo: "Juo ilgiau bolševikai laikysis, juo bus geriau tiems, kurie šiandien kovoja dėl tokios tvarkos, kurioje negali būti vietos jokiai diktatūrai."

Ir ve, kur tas dvokiantis šuo:

"Iki naciai sunaikins bolševikus... demokratinės valstybės—Anglija ir Amerika — bus pakankamai stiprios suduoti paskutinį smūgį Hitleriui."

Toks planas fašizmo - nacizmo ideologų. Jiems Hitleris turi sunaikint bolševikus, kad jie paskui galėtų naikint Hitlerį. Kol Amerika buvo neprisirengus, tai jie šaukė, kad ji tuoj paskelbtų karą prieš Hitlerį!

Dabar Amerika jau stipri, tai turinti palūkėt sukeitus rankas "iki naciai sunaikins bolševikus."

Bet seni amerikonai patrijotai sakė ir dabar sako, kad jeigu naciai sumuš Sovietų Sąjungą, tai jie bus toki galingi ir tiek turtų turės, kad Angliją tikrai galės sumušti, o paskui atvyks ir į Amerikos kontinentą. Taip sakė pats prez. Rooseveltas ir jo asmeninis pasiuntinys col. Donovan ir daugelis kitų diplomatų.

Malerija — Priežastis Vergijos

"Daugelis tiki, kad malerija (drugio liga) buvusi dalinai priežastimi įsteigimo vergijos Jungtinėse Valstijose, tokiu būdu padarant didelę įtaką į jų istoriją. Maleriškose žemėse baltieji darbininkai negalėjo konkuruoti su labiau atsilaikančiais prieš tą negalę negrais."

Tai ištrauka iš amerikinės literatūros. Gal tai apologetai -teisintojai to ekstra baisaus plėtmo ant žmonijos proto, šitaip kalba, rašo. Bet logiškai iš to išeina, kad jeigu baltieji žmonės būtų atlaikę maleriją, tai jie būtų buvę vergais, o ne juodieji negrai. Yes, baltieji buvo vergai. Ir jie nemažame vergijos laipsnyje visada tebėra. O dabar visokie "dummies" patrijotai ir pats Kongresas su Smith'o bilium pradeda fabrikuot tikrą baltųjų krikščionių vergiją.

JAU SKAITĖTE
14 ... ŠIMTŲ ... 14
Tai yra juokų knyga, pirma lietuvių kalboje su tiek daug juokų. 14 Šimtų 14 įvairių įvairiausių juokų, ir 80 visokių patarimų, eilėraščių ir linksmų dainelių.
Nedaug bus išleista, nes ant visko pakilo kainos; labai daug kainuoja spausdinimas.
Užsisakiusiems iš anksto, vardai bus patalpinti juokų knygoje. Taipgi bus pagarsinti per radio. Kreipkitės į N. J. Radio Centrą, Juozas Ratkus, 309 Harrison Ave., Harrison, N. J.
Telefonas Harrison 6-0786
KNYGOS KAINA $1.50

Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampas Inman Street
Arti Central Skvėro
CAMBRIDGE, MASS.
Tel.. TRObridge 6330
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais: 10-12 ryte

Dr. J. J. Kaškiaučius
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 Summer Ave.
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

NEW STATION THEATRE
305 Market St., Newark, N. J.
Tel. Market 3-4196
PASKUTINĖS DVI DIENOS
Pirmas Rodymas Newarke
Sovietų Filmų Triumphas
"Wings of Victory"
Taipgi: 'GOLDEN MOUNTAINS'
Populiarės kainos.
Nuolatinis rodymas nuo 12:30.

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVanda—E. LeVanda
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKER
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 2-0788
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

Sumner-Hart Liquor Store
132a SUMNER AVE. BROOKLYN, N. Y.

Atsidarė nauja lietuvių likerių krautuvė.
Ją įsteigė plačiai žinomi brooklyniečiai
K. ir N. KULBOKAI
Jie prisirengę patarnauti lietuviams vynais, degtinėm ir konjakais; Amerikos išdirbimo ir importuotais.
Padėkavonės Dienos ir Kalėdų šventėms puikiausią pasirinkimą rasite pas
K. IR N. KULBOKUS
PRISTATOME Į NAMUS.
Telefonas EVergreen 8-7047. Lic. No. L1030

BRIDGEPORT, CONN.
PRANEŠIMAS LIETUVIAMS
Pranešu, jog aš atidariau Wholesale ir Retail likerių krautuvę. Tai krautuvė, kurioje parduodama daugmeniškai ir po mažiau likerių.
VESTUVĖS, BANKIETAI IR PARĖS
Tokiems pokiliams mes parduodame viską už labai žemas kainas.
Federal Liquor Store
2410 Main Street, Bridgeport, Conn.
Telefonas 4-3779.
P. S. SEKITE MŪSŲ SPECIALŲ SAVAITES.

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ
FURNITURE
409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451
IŠDIRBĖJAI IR PARDAVĖJAI
GERIAUSIOS RŪŠIES RAKANDŲ
Atėkite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.
Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuošimčių
JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU
Kaip Petraičių Krautuvėse
M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI
Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

CHARLES J. ROMAN
(Ramanauskas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderišką patarnavimą.
Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4119

VARPO KEPTUVĖ
36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi
Laukiame Jūsų Užsakymo
Patarnaujam krautuvėms ir įvairiems pokiliams: bankietams, vestuvėms ir parėms

Varpo keptuvė yra unijinė
THE BAKERS' (REGISTERED) UNION LABEL
Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
Varpas Bakery, 36-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

MONTELLO, MASS.

ALDLD 6-tos kp. vakaruškos įvyks gruodžio 20 d., Liet. Taut. Namo Svet. Bus duodama dovanos — keturi kalakutai. Bus ir gera muzika šokiams. Visi, kurie buvote paėmę knygeles pardavimui, sugrąžinkite tą patį vakarą arba anksčiau. — Kom. (297-299)

L.D.S. PIRMO APSKRIČIO KONFERENCIJA

LDS I-mo Apskr. konferencija įvyks gruod. 21 d., 10:30 val. ryto, 376 Broadway, So. Boston, Mass. Visi delegatai būkite laiku. Taipgi kviečiame visus vajininkus dalyvauti. (297-299)

FLORIDA

Pabandykite pagyventi Saulėtoj Floridoj pataisymui savo sveikatos. Mes turime kambarių, pragyvenimas pigus. Kas įdomauja įsigyti farmą (orinčių sodną), suteiksime informacijas. Rašykite: S. Jonaitis, Star Route, Bunnell, Florida. (298-300)

WORCESTER, MASS.

M. Mačionis praneša savo draugams-pažįstamiems, kad iš po ilgos ligos vėl sugrįžo dirbti į savo Rialto Barber Shoppe. Prašo visų atsilankyti, o trys geri barberiai duos jums gerą patarnavimą. Rialto Barber Shoppe (M. Mačionis), 40 Millbury St. (298-299)

WORCESTER, MASS.

Jaunas Lietuviškas Graborius. Laike nelaimės, kreipkitės pas savo žmogų. Mandagus patarnavimas. Petras Carroll, 72 Vernon St. (298-300)

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Kas Daryti Ištikus Atakoms Iš Oro

Oficialis–Iš J. V. Civilių Apsigynimo Raštinės

(Patarimas Antras)

BŪKITE NAMIE. Saugiausia vieta laike atakų iš oro yra namie.

Jeigu esate ne namie, eikite į artimiausią slėptuvę. Vengkite miniomis užtvenktų vietų. Neikite į gatves.

Priešas nori, kad jūs bėgtumėt į gatves, sutrauktumėt būrius, pradėtumėt paniką. **Nedarykite to.**

Jeigu padegamosios bombos kristų, iš kiemą liejamosios žarnos krapykite **švirkšle** (smulkiu lietumi) ant bombos (niekad neliekite vilnimi ar sriove). Jeigu bomba jau padegė ką nors, paleisk vandenį iš žarnos sriove į ugnį užgesinimui ugnies. Bomba dega apie 15 miniučių, jeigu ji negesinama, bet dega tik apie 2 minutes švirkščiama smulkių lašų švirkšle. **Iš krano paleista stipri, staigi sriovė ar iš kibiro lieta vilnis eksploduos bomba.**

Atakų iš oro sąlygoms esant, laikykite maudyne ir kibirus prileistus vandenio vartoti gaisragesybos departmentui atsitikime, jeigu būtų sugadinta vandens suvados.

Jeigu turite gesintuvą angliškai vadinamą "soda-and-acid extinguisher" (kuris apverčiama viršumi žemyn), vartokite ji uždėję pirštu ant kranelio galo padarymui švirkšlės. Nevartokite chemiškos rūšies gesintuvų (mažų cilinderių su skysčiais) ant bombų. Jie yra geri tik paprastoms ugnims gesinti.

Bet virš visko, užsilaikykite šaltai, būkite namie.

Išrinkite viena šeimos nari būti namų nuo ataku iš oro sargu (wardenu) — kuris atsimins visas taisykles ir kas daryti. Motina būna geriausiu sargu.

J. V. CIVILIŲ APSIGYNIMO RAŠTINĖ,
Fiorello H. LaGuardia, Direktorius,
Washington, D. C.

Liet. Siuvėjai Paskyrė $500 Anglijos-Rusijos Pagalbai

Siuvėjų Žinios

Gruodžio 10-tą dieną, 1941 m., Lietuvių Kriaučių Amalgameitų Unijos 54-to skyriaus įvyko priešmetinis susirinkimas, Am. Liet. Piliečių Kliubo svetainėje. Žmonių buvo nemažas skaičius.

Iš šio susirinkimo, apart vienos kitos pastabėlės, daug rašyti nėra iš ko, nes susirinkimas didumoje buvo užimtas piniginiu klausimu.

Pirmiausiai aukota $25 Chinijos biedniems vaikučiams, kurie yra atvežti Amerikon auklėti pakol karas užsibaigs.

Kita 15 dol. duota Katerių Unijos baliaus programoje; už $30 nupirkta 15-ka tikietų Kliubo Naujų Metų laukimo vakarienės, ir tikietai nutarta išdalinti dirbtuvių pirmininkams, čermanams.

Aukota $500 gelbėjimui Anglijos ir Rusijos. Kadangi Amalg. Unija pasiėmė sau už pareigą pagelbėti sudaužyti hitlerizmą, tai ir aukas pradėjo rinkti kriaučių dirbtuvėse. Vienur aukos yra renkamos ant blankų, kitur moka, taip sakant, nuo galvos po $2, po $3 ir taip toliau. Čia supraskite, kad italai, šioms aukoms priešinasi.

Lietuvių skyriaus Pildančioji Taryba davė rekomendaciją susirinkimui, kad jis aukotų $500 iš skyriaus iždo, turint mintyje, jog veik visos lietuvių dirbtuvės baigia darbą, algas gauna žymiai sumažintas, tai jau nėra drąsos kišti po nosia skrybėlę ir prašyti aukų.

Nors tie $500 buvo duodama geram tikslui, tačiau atsirado ir priešingų. Vieni nurodinėjo, kad šitie pinigai dabar jau reikia duoti Amerikos Raudonajam Kryžiui, nes Japonijos razbaininkai užpuolė mūsų šalį ir reikės pirkti ir gaminti visokių gyduolių ir apraišalų, o kiti tiesiog priešinosi, kam Rusijai yra teikiama bile kokia pagalba.

Vedimui tolimesnio darbo pastatymui Dariaus-Girėno paminklo apsiėmė Lugauskas ir Montvila.

Rinkimai

Ateinančių metų pirmai pusei išrinkta aklamacijos būdu visi buvę Pild. Tarybos nariai.

Ar Gausime Pakėlimus?

Pakėlimas algų visiems darbininkams pagerina būvį, tad nėra jokio reikalo kalbėti, jog kas nors nenorėtų geriau gyventi. Visi to norime. Bet kad jis nėra taip lengvai gaunamas. Štai ir mes kriaučiai be pavasario daugiau mokesties nei pauostyti negausime. Sakoma, kad prastos sąlygos. Dabar yra karo stovis ir jeigu valdžia organizuos keturių milionų vyrų armiją, tai kam siūsime žiponus? Tokioj nepaprastoj padėtyj galima visko tikėtis. Bet, pagaliaus, nereikia perdaug baimintis, nupulti dvasioje.

Dabar, kaip daugelyj dirbtuvių siuva kareiviams šinielius, mundierius, dirba 40 valandų savaitėje, tai ir paprastų rūbų siuvikai nori tiek dirbti. Bet unija laikys 36 valandas ir kas kitaip elgsis,—pašauks prie tvarkos. Jeigu kokioms rankoms reiks pagelbos, ten bus leidžiama padirbt kokią valandą, bet ne visai šapai.

Šį pavasarį Amalgameitų konvencijos nebus. Karo stovis ir perdaug leisti tuščiai laiką yra nepatogu. Jeigu bus reikalas, tai šauks tik tam tikrų apylinkių didesnius pasitarimus.

J. N.

Turime Maišą -- Duokite Grūšių

Dar Apie Smetonininkų Jomarką

"Prezidentas" Antanas Smetona dabar yra tuo maišu, su kurio pagalba įvairūs lietuviški reakcininkai pasirankioja sau "grūšių" (pinigų) ir demoralizuoja lietuviškąją visuomenę. Kad taip yra, gavome įsitikint iš jų trankymosi po lietuvių kolonijas ir kaulinimo pinigų. Taip, pavyzdžiui, buvo Chicagoj, Amsterdame ir Brooklyne. Iš jų prakalbų, įvykusių Labor Lyceum, Brooklyne, buvo aišku, kaip jie drumstame vandenyje moka žūklauti. Ir visa tai daro jie prisidengę "lietuvių tautos gelbėjimu."

Kad labiau lietuvius sudemoralizuoti, tie "mūsų" smetonininkai pasijieško talkos amerikonuose, kurie sakosi esą lietuvių tautos draugai ir trokštą jai viso labo. Pavyzdžiui, smetonininkai šiame savo mitinge turėjo "lietuvių tautos draugu" p. Norem, buvusį J.A.V. ministrą Lietuvai. Jis, tiesa, neblogai pasitarnavo smetonininkams, bet ne Lietuvai bei jos žmonėms.

Kuomi pasirodė p. Norem šiame mitinge? Pasak jo, Sovietų Sąjunga yra lygi nacių Vokietijai ir jis norįs jų abiejų galo. Visiems yra žinoma, kad Sovietų Sąjunga yra JAV ir Anglijos talkininkė kovoj prieš viso pasaulio pabaisą-hitlerizmą; žinome, kad Sovietų Sąjunga didvyriškai grumiasi su pasiutusiuoju fašizmu; o čia "šios šalies pareigūnas," p. Norem, reiškia savo "širdingumą", kad šios šalies talkininkas—Sovietų Sąjunga—galą gautų! Kokį kontrastą matome tarp "širdingo pareigūno" p. Norem ir mūs šalies prezidento Roosevelto! Kai "širdingasai" Norem nori Sovietų Sąjungai pražlugimo, tai šios šalies valdžia, su prezidentu Rooseveltu priešakyje, deda visas pastangas remti Sovietų Sąjungą, kaip savo draugą, bendrai kovojantį prieš visų bendrąjį priešą—hitlerizmą! Šių žodžių rašytojas, pasiklausęs anos p. Norem kalbos, nenori tikėti, kad jis yra JAV pareigūnu...

Neįstabu, kad tokioje pat "dvasioje" kalbėjo Juozas Tysliava, "Vienybės" redaktorius. Jis seka iš Berlyno Dr. Ančevičiaus informacijas. Ir šį sykį jis savo kalboj užakcentavo: "negalima mus kaltinti susidedant kad ir su pačiu velniu, kai dalykas eina apie mūs tautos galbėjimą!" Gerai, kad jis prisipažįsta susidėjime.. Kaip pasiklos—taip išmiegos!

Neaišku štai dar kas: Kam reikalinga ta taip karšta rinkliavų kampanija? Kas tais pinigais naudosis? Ar matys jų bent dalelę Lietuvos žmonės? Abejojame! Viena, Lietuvai po Hitleriu esant, su Lietuvos žmonėmis nesusisieksi; antra, žinant smetonininkų gobšumą, tie pinigai išsibarstys "įvairių išlaidų" formoje. Reikės jų, žinoma, ir "diplomatinei" veiklai, ir lietuvių kurstymui vienų prieš kitus.

Po ilgos, bet sugabiai vedamos p. Olio rinkliavų kampanijos, perstatytas kalbėt visaip išgarbintas "prezidentas". Baimingai jis priėjo prie megafono, apsikabino jį saujomis ir, dūsliu, prislėgtu balsu pradėjo susirinkusius sveikinti savo ir "Lietuvos žmonių vardu." Ėmė save girti, pasipasakoti, kiek jis "daug dirbęs" Lietuvos ir jos žmonių naudai, kaip Lietuvoje jam viešpatauja viskas ėję gerai, viskas buvę demokratiška ir pražydęs progresas. Ir linksma Lietuvoje buvę, ir malonu, kol "Rytų kaimynas" neįsiveržė ir nepanaikino "Nepriklausomąją Lietuvą". Tada prasidėjusi tikra velniava: graudūs verksmai, dejonės, bėgimas "gerų lietuvių" iš Lietuvos ir t. t. "Geraširdis" "prezidentas" tuomi baisiai buvęs sujaudintas, sukrėstas taip, kad dar ir dabar negalįs atsigriebti ir jaučiasi labai nesmagiai. Nesitikėjo jis kada nors grįžti Lietuvon, nes ten, tariant poeto žodžiais, "ne mūsų nameliai."

Ir visoje savo prakalboje A. Smetona, suspaudęs megafoną, lyg ko tai bijodamas, vis guodėsi, verkšleno, teisinosi. Prisipažino, kad jo adresu daroma daug visokių užmetimų, —"teisingų ir neteisingų", bet dabar, esą, nelaikas apie tai kalbėti, reiktų užsimiršti "ir būti vieningiems."

Visa p. Smetonos kalba buvo labai nuobodi ir klausovus varginanti. Daugelis jo kalbos klausydami pradėjo snūduriuoti, o kiti—nerimauti. "Prezidentas" tai pastebėjęs, pradėjo klausovus raminti, kad jis perdaug juos nevarginsiąs, baigsiąs savo kalbą. Jo kalbos pabaiga žmonėms geriausiai ir patiko.

Žmonių buvo keli šimtai, kurių daugelis buvo iš tolimų vietų, nes norėjo "prezidentą" pamatyti.

Ščyrai Klausęsis.

Miestelėnai prašomi taupyti vandenį; šiemet yra mažiau.

Laisvės Radio

Pereitą ketvirtadienį Laisvės Radio programa atrodė labai turtinga įvairiais pranešimais apie buvusius ir būsimus nuotikius ir veiksnius lietuviuose, tačiau ir prie paskubintos eigos pranešėjui J. Ormanui vyko jie gražiai, aiškiai perduoti. Taipgi R. Mizara, komentatorius, pateikė puikią savaitės žinių sutrauką. Dar teko girdėti ir dainų.

Laisvės Radio programa būna kas ketvirtadienio vakaro 6:30 iš stoties WBYN, 1430 klcs.

Yokimas Sužeistas Auto Nelaimėj

Williamsburgiečiams gerai žinomas lietuvis ledvežis Yokimas, sakoma, buvęs skaudžiai užgautas auto nelaimėje ir nuvežtas ligoninėn. Jo vietoje ledą išvežioja kitas jo paprašytas žmogus, kol Yokimas paveiks. Kaip toji nelaimė jį ištiko, kol kas neteko patirti. **R.**

Komunistų suruoštam "Pergalei Mobilizacijos" mitinge Harleme susirinko virš tūkstantis publikos.

Apdovanojo Narius Kalėdomis

Kompaniškų Restoranų Darbininkų Unijos Lokalas 42-ras, AFL, išsiuntė visiems esantiems J. V. Armijoj savo nariams po paketą su muilu, skustuvėliais ir penkdolerine pinigais, kad apdovanoti juos kalėdomis. Lokalas jau išleidęs armijon 120 narių.

BŪKITE
"Laisvės" Salėje
Šeštadienį
Gruodžio 27 (December)
Įvyks
LABAI PUIKUS
BANKIETAS
Pasveikinti Geriausius LDS Jaunimo Veikėjus
★
BUS DUODAMI
GERI PIETŪS PROGRAMA, ŠOKIAI GĖRIMAI
Pradžia 8-tą val. vakaro
BILIETO KAINA — $1.25.
Dalyvaukime Visi, Jauni Ir Seni!
Gros Jurgio Kazakevičiaus Orkestra
Rengia Brooklyno LDS Jaunimo Kuopa

"Mergina iš Leningrado" Stanley Teatre

Ši puiki filma yra naujausia Sovietų filma, pirma iš Antro Pasaulinio Karo įvykių. Ji atvaizduoja raudonųjų slaugių didvyriška pagalbą Raudonajai Armijai šiauriniame fronte, buvusiųjų Mannerheim linijų apylinkėje.

Filmos žvaigždė yra Zoja Fiodorova, dar gerai prisimenama iš judžio "Muzikališka Istorija", kuriame ji vaidina su Sergėjumi Lemeševu. Judis, dabar teberodomas Leningrade ir kituose Sovietijos miestuose, pašvęstas "toms moterims, visur, kurios kariauja narsos ir švelnumo ginklais greta vyrų gindamos savo ateitį."

Filma pirmu kartu Amerikoje pradėta rodyti gruodžio 19-tą, Stanley Teatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke.

Irving Teatre

Pradedant gruodžio 19-ta, Irving Teatre, Irving Place ir 15th St., New Yorke, rodoma filmos "Žvaigždės žiūri žemyn" ir "Žmogus, Kuris Jieško Teisybės". Priedams rodoma vėliausios Amerikos ir Sovietų karo žinios.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja trys kambariai su visais moderniniais įtaisymais kaip tai: "Tile Bathroom," "Showers," "Gas Refrigeration," "Incinerator." Renda $33.00. Kreipkitės po antrašu: 685 Rockaway Ave., Brooklyn, N. Y. Arba telefonuokite: Glenmore 5-5076. (299-305)

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

'LAISVĖS' METINIS
BANKIETAS
Dienraščio "Laisvės" suvažiavimas ir metinis Bankietas įvyks sekmadienį
Vasario 1 February
"Laisvės" Bendrovės suvažiavimas prasidės 10 valandą ryto
Bankiietas prasidės 6-tą valandą vakare.
GRAND PARADISE HALL
318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
"Laisvės" Bankieto bilietai jau gatavi; prašome iš anksto įsigyti bilietus. Kaina $1.50.

IRVING Place AT 14TH ST. NEAR UNION SQ. CONT. FROM 10:30 GRamercy 5-4049 15c TILL 1 P.M. WKDYS.
ŽYMIAUSI JUDAMIEJI PAVEIKSLAI PER METUS!
Gyva drama iš Welsh angliakasyklų
"The Stars Look Down"
Pirmose rolėse Michael Redgrave & Margaret Lockwood
Raimu geriausias šošimas
"The Man Who Seeks The Truth"
Taipgi: Naujausi Amerikos ir Rusijos karo žinių judžiai
VĖLAI RODOMA ŠIĄNAKT.

DABAR RODOMAS — ARTKINO PERSTATO
"GIRL FROM LENINGRAD"
Su ZOYA FYODOROVA
Matykite Rusijos kovojančias moteris fronte
Sovietų karės slauges dirbančias
Taipgi: Trumpesnės Sovietų Filmos:
"Soviet Women" ir "To the Jews of the World"
Ir: SOVIETŲ KARĖS ŽINIOS
Nuolatiniai nuo 9 val. ryte — 25c. iki 1 val. p. p. šiokioms dienoms
STANLEY THEATRE Seventh Ave., tarp 41—42 Sts., N. Y. (WI--7-9686)

Office Phone EVergreen 4-6971 Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
RUSSIAN & TURKISH BATHS, Inc.
29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y
Open Day and Night
Managed by
RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop Sleeping Accomodations.
Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS
Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents
GENTS' DAYS
Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.

LIETUVIŠKA

GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn
KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. EVergreen 4-8802. Sav. V. LUKOŠEVIČIUS

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
★ ★
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!
TURIME GEROS DEGTINĖS IR VYNŲ
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne

459 Grand St.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Ev. 4-8698